ក្រសួងអប់រំយុវជននិងកីឡា

MINISTRY OF EDUCATION YOUTH AND SPORTS

សាកលវិទ្យាល័យវ៉ាន់ដា

VANDA UNIVERSITY

សារណាបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ

អត្ថប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

BENEFITS OF THE NATIONAL SOCIAL SECURITY FUND PENSION

ជំនាញ គណនេយ្យ

រាជធានីភ្នំពេញ-ឆ្នាំ២០២៥

PHNOM PENH-2025

ក្រសួងអប់រំយុវជននិងកីឡា
MINISTRY OF EDUCATION YOUTH AND SPORTS
សាកលវិទ្យាល័យវ៉ាន់ដា
VANDA UNIVERSITY

សារណាបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ

អត្ថប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

BENEFITS OF THE NETIONAL SOCIAL SECURITY FUND PENSION

គ្រូណែនាំ៖ ហុង ម៉ាលី

ជំនាញ គណនេយ្យ

រាជធានីភ្នំពេញ-ឆ្នាំ២០២៥
PHNOM PENH-2025

គណៈកម្មការត្រួតពិនិត្យសារណាបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជំនាន់ទី២២
ប្រធានបទៈ អត្ថប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

គណៈកម្មការវាយតម្លៃទី១

បេក្ខបណ្ឌិត មាស សំណាង

គ្រូណែនាំ

ហុង ម៉ាលី

គណៈកម្មការវាយតម្លៃទី៣

បេក្ខបណ្ឌិត យ៉ែម សុខហៀក

គណៈកម្មការវាយតម្លៃទី២

បេក្ខបណ្ឌិត យ៉ាក វុទ្ធី

ប្រធានគណៈកម្មការវាយតម្លៃនិងជានាយក
មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ

បណ្ឌិត សេង សំអឿន

អនុប្រធានគណៈកម្មការវាយតម្លៃ និងជានាយក
រងមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ

បេក្ខបណ្ឌិត ស្រេង ផល្លា

សាកលវិទ្យាធិការ

បណ្ឌិត ហេង វ៉ាន់ដា

សាកលវិទ្យាធិការរងអចិន្ត្រៃយ៍

បណ្ឌិត ហ៊ូ គុជគន្ធលីនណា

អារម្ភកថា

ក្រោយពីបានសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ ជំនាញ គណនេយ្យ នៅសាកលវិទ្យាល័យវ៉ាន់ដា អស់រយៈពេល ៤ឆ្នាំសិក្សារួចមក ក្រុមយើងខ្ញុំបានទទួលនូវចំណេះដឹងជាច្រើន ពាក់ព័ន្ធនឹងមុខវិជ្ជាគណនេយ្យជាពិសេស ក្រុមយើងខ្ញុំយល់ច្បាស់ថាជំនាញគណនេយ្យគឺជាជំនាញមានសារៈសំខាន់មួយដែរសម្រាប់ទីផ្សារបច្ចុប្បន្ន ក្នុងនោះស្ថាប័នរដ្ឋក្តី ឯកជនក្តី ឬអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលក្តី សុទ្ធតែត្រូវអនុវត្តកិច្ចការធនាគារដូចគ្នា។ ដោយឡែកដើម្បីឱ្យការសិក្សារបស់និស្សិតកាន់តែមានគុណភាពខ្ពស់ សាកលវិទ្យាល័យវ៉ាន់ដា បានបញ្ចូលនូវមុខជំនាញសំខាន់ៗដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការងារ គណនេយ្យនិងហិរញ្ញវត្ថុនិងធនាគារ តាមកម្មវិធីសិក្សាក្នុងឆ្នាំសិក្សាទីមួយ រហូតដល់ឆ្នាំសិក្សាទី៤។

គ្រប់មុខវិជ្ជាទាំងអស់ សុទ្ធតែមានសារៈសំខាន់ក្នុងការត្រួសត្រាយផ្លូវនិស្សិតឱ្យយល់ច្បាស់ពីការអនុវត្តការងារធនាគារពីការចាប់ផ្តើមរៀបចំផែនការ ការអនុវត្ត ការបញ្ចប់ និងត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃព្រមទាំងផ្តល់ជាអនុសាសន៍នៅក្នុងការងារធនាគារ ដើម្បីពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពគ្រប់គ្រងនៅក្នុងស្ថាប័នខ្លួន ក្នុងន័យឆ្លើយតបឱ្យបានល្អប្រសើរនឹងគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលបានដាក់ចេញ។ដោយក្រុមយើងខ្ញុំសង្កេតឃើញថាកិច្ចការងារមួយនេះមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងស្របពេលនៃការសរសេរសារណាបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្របានមកដល់ ទើបក្រុមយើងខ្ញុំសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសនូវប្រធានបទមួយស្តីពី "**អត្ថប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីប្រាក់សោធននៃបេឡាសន្តិសុខសង្គម**" យកមកធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងចងក្រងក្នុងគោលបំណងឱ្យអ្នកស្រាវជ្រាវទាំងអស់ឱ្យយល់កាន់តែស៊ីជម្រៅពីការរៀបចំសារណានិងប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់ឥណទានរបស់ធនាគារ។ ក្រុមយើងខ្ញុំសង្ឃឹមថាការរៀបចំសារណានេះ នឹងបានចូលរួមចំណែកក្នុងការស្រាវជ្រាវរបស់និស្សិតជំនាន់ក្រោយៗ ព្រមទាំងអ្នកស្រាវជ្រាវដ៏ទៃទៀតដែលមានបំណងសិក្សាស្វែងយល់ពីកិច្ចការនេះ។

ជាទីបញ្ចប់ក្រុមយើងខ្ញុំ សូមមេត្តាខន្តី អភ័យទោស ពីសំណាក់លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ រៀមច្បង និងអ្នកអានទាំងអស់ នូវរាល់កំហុសឆ្គងដែលកើតមានដោយអចេតនា នៅក្នុងសារណានេះ ហើយក្រុមយើងខ្ញុំរីករាយនឹងទទួលយករាល់ការរិះគន់ក្នុងន័យស្ថាបនា ដើម្បីឱ្យការរៀបចំលើកក្រោយទៀតមានភាពកាន់តែល្អប្រសើរ។

រចនាសម្ព័ន្ធ

សាំង លីស្យា

B22/417

ឡាំ គន្ធា

B22/662

វ៉ន លីហួ

B22/663

ថេង គីមគី

B22/690

ហេង ចាន់ធូ

B22/1146

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ក្រុមយើងខ្ញុំជានិស្សិតនៃសាកលវិទ្យាល័យវ៉ាន់ដា ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ ជំនាន់ទី២២ ជំនាញ គណនេយ្យ

សូមសំដែងនូវការគោរពដឹងគុណ និងថ្លែងអំណរគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅចំពោះ

ក្រុមគ្រួសារដែលបានជួយឧបត្ថម្ភ គាំទ្រ ទាំងសម្ភារៈ ថវិកា និងស្មារតី ជំរុញលើកទឹកចិត្ត ដល់ក្រុមយើងខ្ញុំ ក្នុងការសិក្សារៀនសូត្រដើម្បីទទួលបានចំណេះដឹងរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ។ ក្នុងនោះក្រុមយើងខ្ញុំសូមសំដែងនូវការគោរព និងកតញ្ញូតាធម៌យ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុត ដល់អ្នកមានគុណ ដែលបានផ្តល់កំណើតដល់នាងខ្ញុំគ្រប់រូប និងសូមគោរពថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ដល់បណ្ដាសាស្ត្រាចារ្យ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូទាំងអស់ ដែលបានបណ្តុះបណ្តាលក្រុមយើងខ្ញុំនាពេលកន្លងមក។

ក្រុមយើងខ្ញុំ សូមសំដែងនូវការគោរពដឹងគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅដល់ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ហេង វ៉ាន់ដា** នាយកនៃសាកលវិទ្យាធិការ វ៉ាន់ដាដែលបានផ្តល់ទីកន្លែងបណ្តុះបណ្តាល ព្រមទាំងផ្តល់បទពិសោធន៍យ៉ាងច្រើនដល់យើងខ្ញុំ។

សូមគោរពថ្លែងអំណរគុណចំពោះអ្នកគ្រូ **ហុង ម៉ាលី** ជាសាស្ត្រាចារ្យណែនាំ ដោយបានជួយជ្រោមជ្រែង បង្ហាត់បង្ហាញសព្វបែបយ៉ាង ដើម្បីជួយដល់ក្រុមយើងខ្ញុំបញ្ចប់កិច្ចការសារណានេះជាស្ថាពរ។ សូមគោរពថ្លែងអំណរគុណដល់សាស្ត្រាចារ្យ និងបុគ្គលិកនៃសាកលវិទ្យាល័យវ៉ាន់ដា ទាំងអស់ដែលបានខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការបង្ហាត់បង្ហាញ លើកទឹកចិត្ត អនុគ្រោះដល់ក្រុមយើងខ្ញុំ រហូតធ្វើឱ្យការសិក្សាបានបញ្ចប់ និងទទួលបានជោគជ័យគួរជាទីមោទនៈ។

ឆ្លៀតក្នុងឱកាសនេះដែរ ក្រុមយើងខ្ញុំសូមប្រសិទ្ធពរជ័យជូនដល់បុគ្គលទាំងអស់ខាងលើឱ្យជួបតែពុទ្ធពរបួនប្រការ គឺអាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

អំណះអំណាង

ក្រុមនាងខ្ញុំ ជានិស្សិតបរិញ្ញាបត្រ ជំនាញគណនេយ្យនៃសាកលវិទ្យាល័យវ៉ាន់ដា ជំនាន់ទី២២៖ សូមធានាអះអាងថា ខ្លឹមសារសារណាក្រោមប្រធានបទ "អត្ថប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម" នេះគឺជាស្នាដៃរបស់ក្រុមនាងខ្ញុំ ដោយគ្មានការពាក់ព័ន្ធនឹងរបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវរបស់អ្នកផ្សេងឡើយ។ ទិន្នន័យ និងលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ ដែលលើកឡើងនេះ ជាអត្ថបទស្រាវជ្រាវថ្មីសុទ្ធសាធ ដែលពុំធ្លាប់មានជនណាម្នាក់យកទៅប្រើប្រាស់ក្នុងការស្រាវជ្រាវពីមុនឡើយ។

ថ្ងៃ.ពុធ..៨កើត. ខែ.កត្តិក. ឆ្នាំម្សាញ់ សប្តស័ក ព.ស ២៥៦៩

ថ្ងៃទី.២៩. ខែ.តុលា ឆ្នាំ២០២៥

ហត្ថលេខាតំណាងក្រុម

សាំង លីស្សា

សេចក្តីសង្ខេបនៃការស្រាវជ្រាវ

យើងពិនិត្យទៅលើស្ថានភាពជាក់ស្តែងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា រាជរដ្ឋាភិបាលបានមើលឃើញនៅការខិតខំប្រឹងប្រែងបំពេញការងាររបស់ប្រជាជនយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន ដូចនេះហើយបានជារាជរដ្ឋាភិបាលបានផ្តល់ជំនួយជាអត្ថប្រយោជន៍ ដែលទទួលបានពាក់ពន្ធ័ទៅនឹងប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម។បើទោះបីជាជាការផ្តល់ជំនួយពិតមែនប៉ុន្តែរាជរដ្ឋាភិបាលតែងតែយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ និងពង្រឹងដល់សន្តិសុខសង្គមជានិច្ច លើសពីនេះរហូតមកដល់បច្ចុប្បន្នបេឡាសុន្តិសុខសង្គមក៏បន្តគ្របដណ្តប់លើវិសាលយ៉ាងធំទូលាយនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលបញ្ជាក់បានថាការវិវត្តន៍របស់ប្រព័ន្ធបេឡាសុន្តិសុខសង្គមនៅកម្ពុជាបានបន្តជួយសម្របសម្រួលជាច្រើនដល់និយោជកព្រមទាំងផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ជាសាច់ប្រាក់ច្រើនដល់សមាជិកឬអ្នកក្នុងបន្ទុក។

យោងតាមការស្រាវជ្រាវតាមរយៈវេបសាយនៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមអស់រយៈពេលជាច្រើនខែមកនេះ យើងទទួលបានសមទ្ធិផលគួរជាទីគាប់ចិត្តមួយចំនួនដូចជា ប្រវត្តិនៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម នីតិវិធីនៃការទទួលបានប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមព្រមទាំងអត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនដែលទទួលបានពាក់ព័ន្ធទៅនឹងប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម។

ក្រោមការខិតខំប្រឹងប្រែងសិក្សាស្រាវជ្រាវយ៉ាងលម្អិតនិងស្វែងយល់យ៉ាងច្បាស់លាស់ថែមទាំងទទួលបានលទ្ធផលផ្សេងៗដែលយើងចង់បានពីបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមព្រមទាំងបានរៀបរៀងឡើងជាឯកសារស្រាវជ្រាវមួយច្បាប់នេះទុកជូនលោកគ្រូ អ្នកគ្រូ និងគណៈកម្មការជាអ្នកអានផងដែរ។ សង្ខេបជារួមមកវិញ យើងអាចនិយាយបានថាគ្មានអ្វីដែលល្អឥតខ្ចោះនោះទេ វារមែងតែងតែមានចំណុចខ្វះខាតជៀសមិនផុតឡើយ បើសិនជាក្រុមនាងខ្ញុំមានកំហុសខុសឆ្គងក្នុងប្រការណាមួយសូមលោកគ្រូ អ្នកគ្រូ និងគណៈកម្មការផ្តល់ការអធ្យាស្រ័យដល់ក្រុមនាងខ្ញុំផង។

មាតិកា

ទំព័រ

អារម្ភកថា.......... i
រចនាសម្ព័ន្ធ ii
សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ.......... iii
អំណះអំណាង iv
សេចក្តីសង្ខេបនៃការស្រាវជ្រាវ.......... v

ជំពូកទី១

សេចក្តីផ្តើម

១.១ លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ ១
១.២ ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ.......... ២
១.៣ គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ ២
១.៤ ទំហំដែនកំណត់ និងវិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវ.......... ៣
១.៤.១ ទំហំដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ.......... ៣
១.៤.២ វិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវ ៣
១.៥ វិធីសាស្រ្តនៃការស្រាវជ្រាវ.......... ៣
១.៦ សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ.......... ៤
១.៧ រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ.......... ៥

ជំពូកទី២

អត្ថប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីប្រាក់សោធន

២.១ លក្ខណៈទូទៅដែលទទួលបានពីប្រាក់សោធន ៦
២.១.១ និយមន័យប្រាក់សោធន ៨
២.១.២ ប្រវត្តិនៃប្រាក់សោធន ៨
២.១.៣ ទ្រឹស្តីនៃប្រាក់សោធន ៩
២.២. អត្ថប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ៩

២.២.១ និយមន័យអត្ថប្រយោជន៍ ៩
២.២.២ ប្រវត្តិអត្ថប្រយោជន៍ ៩
២.២.៣ ទ្រឹស្តីនៃអត្ថប្រយោជន៍ ១០
២.៣ នីតិវិធីដើម្បីទទួលបានពីប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ១០
២.៣.១ និយមន័យសោធន ១១
២.៣.២ ប្រវត្តិនៃសោធន ១១
២.៣.៣ ទ្រឹស្តីនៃសោធន ១១

ជំពូកទី៣

អត្ថប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

៣.១ ស្ថានភាពទូទៅនៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ១២
៣.១.១ ប្រវត្តិនៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ១២
៣.១.២ ទស្សនវិស័យ បេសកកម្ម គោលដៅ នៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ១៣
៣.១.៣ រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រង នៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ១៤
៣.២ អត្ថប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីប្រាក់នៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ១៥
៣.២.១ ដំណើរការក្នុងការទទួលបានពីប្រាក់សោធន ១៥
៣.២.២ ការវាយតម្លៃប្រាក់សោធន ១៥
៣.២.៣ តួនាទី និងភារៈប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ១៦
៣.៣ នីតិវិធីដើម្បីទទួលបានពីប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ១៧
៣.៣.១នីតិវិធីនៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមបុគ្គលដែលមានសិទ្ធទទួលបានប្រាក់សោធនអំឡុងពេលបំពេញការងារ ១៧
៣.៣.២ លក្ខខណ្ឌនៃការប្រើប្រាស់ ១៨
៣.៣.៣ ការផ្សព្វផ្សាយរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ១៩
៣.៣.៤ គម្រោងសមាជិក ១៩
៣.៣.៥ ការផ្សព្វផ្សាយដោយផ្ទាល់ ២០
៣.៣.៦ ការផ្សព្វផ្សាយដោយប្រយោល ២១

ជំពូកទី៤

ការវិភាគចំណុចខ្លាំងនិង ចំណុចខ្សោយ

៤.១ ការវិភាគចំណុចខ្លាំង ២២

៤.២ ការវិភាគចំណុចខ្សោយ ២២

ជំពូកទី៥

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍

៥.១ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ២៤

៥.២ ការផ្តល់អនុសាសន៍ ២៤

ឯកសារយោង

ឧបសម្ព័ន្ធ

ជំពូកទី១
សេចក្តីផ្តើម

១.១ លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ

ការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយ "ឈ្នះ ឈ្នះ" នៃប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានទទួលជោគជ័យដោយធ្វើឱ្យប្រទេសមានសន្តិភាព និងឯកភាពជាតិពីឆ្នាំ ១៩៩៨ មកម្លេះ ដែលធ្វើឱ្យមានការកែប្រែមុខមាត់ថ្មីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានបង្ហាញឱ្យឃើញថាកម្ពុជាបាននឹង កំពុងបោះជំហានឥតឈប់ក្នុងឆាកអន្តរជាតិដែលបានសម្រេចនូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ និងស្ថេរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចក្នុងបរិមាណអតិផរណាទាបនិងអត្រាប្តូរប្រាក់មានស្ថិរភាពទាំងអស់បានឱ្យឃើញថានេះ ជាចំណុចមួយដែលទាក់ទាញវិនិយោគទុនជាតិ និងអន្តរជាតិមកវិនិយោគទុនជាច្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ដែលជាចំណុចធ្វើឱ្យប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលបាននឹងបន្តការយកចិត្តទុកដាក់លើមន្ត្រីរាជការសាធារណៈ និងកម្មករនិយោជិតគ្រប់ទាំងវិស័យទាំងអស់នូវកម្ពុជា។ចំពោះកិច្ចគាំពារសង្គមដល់ប្រជាពលរដ្ឋខ្លួនតាមរយៈគោលនយោបាយជាតិគាំពារសង្គមដែរ ក្នុងមានពីរប្រព័ន្ធគឺប្រព័ន្ធជំនួយសង្គម និងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម។ ដោយប្រើការបង្កើតច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមនូវកម្ពុជាដោយស្ថាប័នប្រតិបត្តិនោះគឺបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម។

បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមដែលហៅកាត់ថា បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម (ប.ស.ស) គឺជាស្ថាប័នប្រតិបត្តិករតែមួយគត់ដែលធ្វើឱ្យប្រតិបត្តិការលើរបបសន្តិសុខសង្គម ដូចមានចែងក្នុងបទបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។ បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមជាគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលដែលត្រូវបង្កើតឡើងដោយព្រះរាជក្រឹត្យស្ថិតក្រោមអាណាព្យាបាលបច្ចេកទេសនៃក្រសួងការងារបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈទទួលបន្ទុកវិស័យរបបសន្តិសុខសង្គម និងស្ថិតក្រោមអាណាព្យាបាលបច្ចេកទេសនៃក្រសួងការងារបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ទទួលបន្ទុកវិស័យរបបសន្តិសុខសង្គម និងស្ថិតក្រោមអាណាព្យាបាលហិរញ្ញវត្ថុនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។ ដើម្បីធានាបាននូវការទូទាត់សំណង និងសមភាពការងារផ្សេងៗដែលបានកើតឡើងចំពោះកម្មករនិយោជិតនៅឆ្នាំ ១៩៥៥ កម្ពុជាបានបង្កើតឱ្យមានរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ធានាឱ្យបាននូវអត្ថប្រយោជន៍នៃការទទួលបានប្រាក់សោធនចំពោះកម្មករនិយោជិតនាសម័យនោះ ប៉ុន្តែរឿងដែលគួរឱ្យសោកស្តាយរបស់ទាំងនេះត្រូវបានបំភ្លេចបំផ្លាញចោលទាំងស្រុង។ក្នុងរបបដ៏ខ្មៅងងឹតនោះគឺ របបប្រល័យពូជសាសន៍នៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៥ ដល់ឆ្នាំ ១៩៧៩។ ប្រជាពលរដ្ឋទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនពីសំណាក់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ហើយក្រោយពីការបោះឆ្នោត ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ១៩៩៣ នាយកដ្ឋានសន្តិសុខសង្គម បែបបង្កើតឡើងជាថ្មីម្តងទៀត។ ដោយនាយកដ្ឋានមួយនេះ មានភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវអនុវត្តកិច្ចគាំពារសង្គមដល់ប្រជាពលរដ្ឋ ក្នុងវិស័យឯកជន ដែលមានការយកចិត្តទុកដាក់របស់ប្រមុខរដ្ឋរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទើបរដ្ឋាភិបាលបានសម្រេចបង្កើតឡើងដោយច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គម សម្រាប់ជនទាំងឡាយណាដែលស្ថិតក្រោមបទបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារតាមរយៈច្បាប់នេះបានឈានដល់ការបង្កើតគ្រឹះស្ថានសាធារណៈមួយនេះឡើងនៅថ្ងៃទី ០២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៧ ដោយអនុក្រឹត្យលេខ ១៦ អនក្រ បក ស្តីពីការបង្កើតបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម និងលេចចេញជារូបរាងជាផ្លូវការនៅថ្ងៃទី ១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៨។

បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម (ប.ស.ស) គឺជាស្ថាប័នដែលមានការរីកចម្រើនមកយ៉ាងឥតឈប់ឈរ និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពក្នុងការអនុវត្តន៍នយោបាយគាំពារសង្គម។សកម្មភាពនេះបានធ្វើឱ្យប្រមុខរដ្ឋាភិបាលបន្ថែមទទួលខុសត្រូវទៅលើមន្ត្រីរាជការសាធារណៈ អតីតមន្ត្រី និងអតីតយុទ្ធជន។ ក្នុងការអនុវត្តន៍នេះ ត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់របស់ប.ស.ស នៅឆ្នាំ២០០២ ដោយអនុវត្តជាផ្លូវការនៅឆ្នាំ២០១៩ ហើយក៏បានប្តូរជា អគ្គនាយកដ្ឋានបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម នៅឆ្នាំ២០២០។ ការអនុវត្តន៍នេះបានធ្វើឱ្យមានការចុះខាងលើអត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនសម្រាប់និយោជិត និងសមាជិក រួមមានការបង់ប្រាក់សោធន និងការព្យាបាលតាមបែបវេជ្ជសាស្ត្រ។ ប៉ុន្តែមានការយល់ដឹងកម្រិតតិចតួចពីសេវាកម្មនេះដែលនាំឱ្យមានការខាតបង់អត្ថប្រយោជន៍ពី បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមប្រើប្រាស់ប្រាក់សោធន និងសេវាសុខាភិបាលនេះ ជួយសម្រួលនូវការរស់នៅ និងទប់ស្កាត់ភាពក្រីក្រ របស់អ្នកប្រឈមមុខនឹងភាពលំបាកក្នុងសង្គម។ ដោយសារតែការរីកចម្រើននៃវិស័យសុខាភិបាលនៅកម្ពុជា ក្រុមនាងខ្ញុំបានសម្រេចចិត្តជ្រើសយកប្រធានបទ «**អត្ថប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម**» ដើម្បីស្រាវជ្រាវសម្រាប់សារណាបញ្ចប់ឆ្នាំសិក្សា។

១.២ ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ

បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម គឺជាចំណែកមួយដែលបានចូលរួមក្នុងការ ពង្រីកសន្តានុពលយ៉ាងខ្លាំងខ្លា ដោយយោងតាមគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដោយភាពបត់បែន និងច្នៃប្រឌិតខ្ពស់របស់ថ្នាក់ដឹកនាំគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ពីបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមបាននិងបន្តការផ្តល់ជាប្រយោជន៍ដល់សមាជិកខ្លួនដោយឥតឈប់ឈរជាងមួយសតវត្សន៍មកហើយ។ ការកើនឡើងពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំនៃសមាជិកពីបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមបានបោះជំហានទៅមុខក្នុងការធានាឱ្យបាននៅនិរន្តភាព ការប្រើប្រាស់របស់សេវាសមាជិកខ្លួនទើបមាន ការចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមូលដ្ឋានសុខាភិបាលរដ្ឋ និងឯកជនជាច្រើនក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ កាលណាប្រទេសជាតិបាននឹងកំពុងរីកចម្រើន ក្នុងវិស័យនេះបានធ្វើឱ្យមានកត្តាជំរុញដល់វិស័យសុខាភិបាលនៅក្នុងប្រទេសនេះឱ្យកាន់តែមានការរីកចម្រើនជឿនលឿនទៅតាមនោះដែរ។ ដែលនេះហើយនាំឱ្យមានជាបញ្ហាចោទជាសំណួរជាច្រើនទាក់ទងទៅនិងទទួលបានពីប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម។ ក្នុងនោះផងដែរក្រុមយើងខ្ញុំបានយកសំណួរ ពីរ មកធ្វើការចោទសួរៈ

១.តើអត្ថប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមមានអ្វីខ្លះ ?

២.តើមាននីតិវិធីអ្វីខ្លះ ដើម្បីទទួលបានពីប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ?

១.៣ គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ

គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ គឺជាផ្នែកសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវនៃការរាយការណ៍នូវគោលបំណងរបស់អង្គភាពនូវអ្វីដែលអង្គភាពសង្ឃឹមថាត្រូវសម្រេចឱ្យបានជាមួយនឹងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងឆ្លុះបញ្ចាំងពីប្រសិទ្ធភាពក្នុងការបង្កើតបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ដោយផ្តោតទៅលើចំណុចសំខាន់មួយដូចខាងក្រោម ៖

- ចក្ខុវិស័យ និងបេសសកកម្មរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម
- តួនាទី និងរចនាសម្ព័ន្ធរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម
- ស្វែងយល់អំពីតួនាទីយ៉ាងលម្អិតពីប្រតិបត្តិកររបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

➢ យល់ដឹងពីអត្ថប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីប្រាក់សោធននៃបេឡាសន្តិសុខសង្គម
➢ ស្វែងយល់ពីស្ថានភាពនៃដំណើរការនៃការប្រតិបត្តិនៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម
➢ ស្វែងយល់ពីភាពបត់បែននៃការដំណើរការនៃបច្ចេកទេសរបស់ បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមស្មេរភាពដល់សមាជិក
➢ស្វែងយល់អំពីបញ្ហាប្រឈមរបស់ស្ថាប័នប្រតិបត្តិករនេះនៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមដើម្បីជានានូវស្ថិរភាពរបស់សមាជិក ដើម្បីបញ្ចៀសឱ្យបាននូវការបាត់បង់អត្ថប្រយោជន៍។
➢ យល់ដឹងពីការចុះឈ្មោះរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម
➢ យល់ដឹងពីអត្ថប្រយោជន៍នៃការចូលជាសមាជិករបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

១.៤ ទំហំដែនកំណត់ និងវិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវ

១.៤.១ ទំហំដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ

ការស្រាវជ្រាវប្រធានបទ**“អត្ថប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម”** នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងការធានាបាននូវ សមធម៌និងសាមគ្គីធម៌សង្គម និងដើម្បីលើកកម្ពស់សុខុមាលភាព និងជីវភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ដោយធានានូវសន្តិសុខប្រាក់នៅពេលជួបហានិភ័យសង្គមរួមចំណែក កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងលើកកម្ពស់ស្ថិរភាពសង្គម ដែលបញ្ជាក់ឱ្យឃើញនូវការយកចិត្តទុកដាក់ពីប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការធានានិរន្តរភាពដល់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋទាំងបច្ចុប្បន្នក៏ ដូចជានាពេលអនាគត ដែលមានអាសយដ្ឋាន អាគារទីស្នាក់ការកណ្តាល បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ផ្លូវបេតុង សង្កាត់ឃ្មួញ ខណ្ឌសែនសុខ រាជធានីភ្នំពេញ។

១.៤.២ វិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវ

បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ជាប្រភេទគ្រឹះស្ថានរដ្ឋបាលសាធារណៈដែលមានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់លើគ្រប់វិស័យ និងការគាំពារឱ្យមានរបបសន្តិសុខសង្គមនូវកម្ពុជា នៅក្នុងឆ្នាំ ២០២២។ តួយ៉ាងការប្រែប្រួលបទបញ្ញត្តិ និងកំណែទម្រង់នីតិវិធីរដ្ឋផ្សេងៗ។ល។ ក្នុងសម័យកាលដែលសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសមានការប្រែប្រួលឥតឈប់ឈរនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងនយោបាយប្រទេសតម្រូវឱ្យមានការលេចឡើងនូវបញ្ហាជាច្រើនដែលនាំឱ្យមានកិច្ចគាំពារសង្គមផ្សេងៗ ទៅលើវិស័យឯកជននិងវិស័យសាធារណៈ ទៅលើការគាំពារសុខភាពសាធារណៈជាចំណុចដែលមិនខ្វះបាននោះឡើយ នូវរបបសន្តិសុខសង្គមដែលក្រោមការដឹកនាំរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមគ្រប់ជាន់ថ្នាក់។

១.៥ វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ

ការស្រាវជ្រាវតាមបែបគុណវិស័យ ដោយផ្តោតទៅលើការវិភាគទិន្នន័យបន្ទាប់សន្សំ(Secondary Data) បានមកពីគេហទំព័របណ្តាញសង្គមបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម និងប្រភពបណ្តាញសង្គម (Social media) ដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងប្រធានបទ ដើម្បីយកមកវិភាគ និងសិក្សាស្រាវជ្រាវ ក្នុងគោលបំណងបញ្ជាក់អំពីព័ត៌មានដែលទាក់ទងទៅលើប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

សម្រាប់សំណួរទី១៖ ត្រូវបានប្រមូលតាមបែបគុណវិស័យបានមកពីគេហទំព័របណ្តាញសង្គមបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមមួយចំនួនបានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់អំពី អត្ថប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម។

សម្រាប់សំណួរទី២៖ ត្រូវបានប្រមូលតាមគុណវិស័យបានមកពីគេហទំព័របណ្តាញសង្គមបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម និងប្រភពបណ្តាញសង្គម (Social Media)។ ទិន្នន័យដែលបានប្រមូលពីក្នុងវេបសាយទាំងនេះដើម្បីជាគោលបំណងយល់ដឹងពីនីតិវិធី ដើម្បីទទួលបានប្រាក់សោធនពីបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម។

១.៦ សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ

ការស្រាវជ្រាវនេះធ្វើឡើង គឺមានសារៈសំខាន់ចង់ឱ្យប្រជាជនទាំងអស់បាន សិក្សាស្វែងយល់ឱ្យកាន់តែច្បាស់អំពី ដំណើរនៃការទទួលបានប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមផងដែរ ដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនដូចជា៖

• ចំពោះអ្នកស្រាវជ្រាវ (Reseachers):

➢ យល់ដឹងបេឡាជាតិផ្តល់ព័ត៌មានស្ថិតិប្រាក់សោធន និងការអប់រំដល់ប្រជាពលរដ្ឋ

➢ យល់ដឹងពីផ្នែកសង្គមវិទ្យា បច្ចេកវិទ្យា ឬសេដ្ឋកិច្ចអាចយកប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមជាជាតុសិក្សា

➢ ស្គាល់ពីប្រតិបត្តិការ ការគ្រប់គ្រង និងការផ្តត់ផ្គង់សេវាកម្មគាំពារសង្គមដោយបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

➢ អាចស្វែងយល់ពីដំណើរការនៃបទពិសោធន៍ដែលទទួលបាន នូវបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមធ្លាប់ទទួលបានឆ្លងកាត់ជាច្រើនឆ្នាំមកនេះ

➢ អាចស្វែងយល់ពីផលវិជ្ជមាន និងអវិជ្ជមាននៃការប្រើប្រាស់សេវាកម្មរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

➢ បង្កើនសមត្ថភាពក្នុងក្រុម

➢ អាចឱ្យនិស្សិតជំនាន់ក្រោយធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវបន្តទៀតដោយមានភាពងាយស្រួល។

➢ អាចមានឱកាសសហការជាមួយបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ដើម្បីចូលរួមក្នុងគម្រោងជាតិក្នុងការផ្តល់យោបល់លើនយោបាយថ្មីៗ។

• ចំពោះស្ថាប័ន (Institutions):

➢ យល់ដឹងពីស្ថាប័នចម្រុះគាំពារសង្គមដែលមានលក្ខណៈស្តង់ដាដូចជា បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

➢ ជួយបុគ្គលិកជានាសុវត្ថិភាពផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ពួកគេពេលចូលនិវត្តន៍

➢ លើកទឹកចិត្តកាន់តែខ្លាំង អំឡុងពេលធ្វើការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងការបេជ្ញាចិត្តចំពោះសហគ្រាស

➢ ផ្តល់ផែនការប្រាក់សោធនដ៏ល្អ មានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្អ ដែលអាចទាក់ទាញអតិថិជន និងដៃគូសក្តានុពល

➢ អាចជួយដល់ស្ថាប័នដែលចាប់អារម្មណ៍ទៅលើ បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមអាចសិក្សាស្វែងយល់ បានយ៉ាងស៊ីជម្រៅបន្ថែមទៀតទៅលើដំណាក់កាលនីមួយៗប្រតិបត្តិការដែលកំពុងប្រើប្រាស់។

• ចំពោះសង្គមជាតិ (Society):

➢ បង្កើតបរិយាកាសឱ្យអាជីវកម្មរីកចម្រើន និងបង្កើតការងារក្នុងសង្គមជាតិ

➢ ប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមប្រសើរ ធ្វើឱ្យប្រជាពលរដ្ឋមានជំនឿលើរដ្ឋាភិបាល និងគោរពតាមច្បាប់

➢ ជួយបង្កើនប្រាក់ចំណូល នៅពេលដែលសាមីខ្លួនបាត់បង់សមត្ថភាពការងារ ឬចូលដល់វ័យចាស់ជរាចាប់ពីអាយុ៦០ឆ្នាំឡើងទៅ

➢ ជួយលើកកម្ពស់សេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងការរីកចម្រើនរបស់សហគមន៍

➢ ជួយកាត់បន្ថយអំពីឧក្រិដ្ឋកម្ម និងបញ្ហាសង្គមនានា។

១.៧ រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ

នៅក្នុងសារណាបញ្ចប់ការសិក្សានេះគឺ យើងបានបែងចែកជាបីជំពូកសំខាន់ រួមមានដូចខាងក្រោម៖

ជំពូកទី១ ៖ នៅជំពូកនេះយើងផ្តោតសំខាន់ទៅលើរំលឹកទ្រឹស្តី ព្រមទាំងរៀបរាប់លម្អិតអំពីប្រភេទនៃរបបមួយចំនួន ការប្រែប្រួលនៃស្ថាប័នប្រតិបត្តិករ និងដំណើរការវិវត្តន៍របស់ប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមដោយក្នុងនោះយើងបានយកទាំងគុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិមួយចំនួនមកធ្វើការបកស្រាយផងដែរ។

ជំពូកទី២ ៖ យើងសិក្សាទៅលើស្ថានភាពទូទៅរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ដំណើរវិវត្តន៍របស់បេឡាជាតិមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ ទស្សនៈវិស័យ បេសកកម្ម គោលដៅ នៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

ជំពូកទី៣៖ នៅក្នុងជំពូកនេះ យើងបានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវទៅលើប្រតិបត្តិការ ការប្រើប្រាស់បច្ចេកទេសនានា របស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ដែលក្នុងនោះក៏មានចេញនូវលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវទាំងបញ្ហាប្រឈម និងអត្ថប្រយោជន៍ដែលកើតចេញពីបច្ចេកទេសលើប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមផងដែរ។

ជំពូកទី៤៖ ជំពូកនេះយើងធ្វើការវិភាគទៅលើចំណុចទាំងអស់ ដែលបានអនុវត្ត គឺក្នុងគោលបំណងវិភាគឱ្យឃើញនូវចំណុចខ្វះខាតទាំងឡាយដើម្បីធ្វើការកែលម្អបន្ថែម។

ជំពូកទី៥៖ ធ្វើការសន្និដ្ឋានទៅលើគ្រប់ចំណុចទាំងអស់ និងផ្តល់ជាយោបល់អនុសាសន៍ទៅលើចំណុចដែលត្រូវកែលម្អ។

ជំពូកទី២
អត្ថប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីប្រាក់សោធន

២.១ លក្ខណៈទូទៅដែលទទួលបានពីប្រាក់សោធន

តាមរយៈការដាក់ឱ្យដំណើរការរបបសន្តិសុខសង្គម ផ្នែកប្រាក់សោធន គឺជាការធានាបាននូវសង្គមភាពរវាងបុគ្គលត្រូវគាំពារទាំងបីក្រុមរួមមាន បុគ្គលស្ថិតនៅក្នុងវិស័យសាធារណៈ បុគ្គលទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ ដោយរួមបញ្ចូលទាំងបុគ្គលិកធ្វើការតាមផ្លូវអាកាស និងនាវិកសមុទ្រ ព្រមទាំងអ្នកបម្រើក្នុងផ្ទះ និងបុគ្គលស្វ័យនិយោជន៍ ដោយផ្នែកនេះត្រូវបានបែងចែកចេញជា២ គឺផ្នែកប្រាក់សោធនតាមរបបភាគទានជាកាតព្វកិច្ច និងតាមរបបភាគទានដោយស្ម័គ្រចិត្ត។តាវកាលិកផ្នែកប្រាក់សោធនរួមមាន សោធនជរាភាព សោធនទុព្វលភាព សោធនឧត្តរជីវី និងវិភាជន៍បូជាសព។

តាវកាលិកផ្នែកប្រាក់សោធនតាមរបបភាគទានជាកាតព្វកិច្ចមានដូចខាងក្រោម៖

ក. សោធនជរាភាព

សមាជិក បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ដែលមានអាយុយ៉ាងតិច ៦០(ហុកសិប)ឆ្នាំ មានសិទ្ធទទួលបានសោធនជរាភាពប្រសិនបើសាមីជនបានបំពេញលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម៖

១-បានចុះបញ្ជីក្នុងផ្នែកប្រាក់សោធន។

២- បានបង់ភាគទានផ្នែកប្រាក់សោធនយ៉ាងតិច១២(ដប់ពីរ)ខែ។

ខ. សោធនជរាភាពអយ្យកប្បញ្ញត្តិ

តាវកាលិកនេះ ត្រូវបានផ្តល់ជូនរយៈពេល៣៦ខែរាប់ចាប់ពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គម សមាជិក បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមជាកម្មករនិយោជិតមានសិទ្ធិទទួលបានសោធនជរាភាពអយ្យកប្បញ្ញត្តិ ត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌគិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការចាប់ផ្តើមដំណើរការដំបូងនៃផ្នែកប្រាក់សោធនដូចខាងក្រោម៖

- មានអាយុលើសពី៣០(សាមសិប)ឆ្នាំ គិតត្រឹមថ្ងៃទី១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២២
- បានបង់ភាគទានយ៉ាងតិច២៤(ម្ភៃបួន)ខែ ក្នុងរយៈពេល៣៦(សាមសិប)ខែគិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទថ្ងៃទី ០១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២២។

គ. សោធនទុព្វលភាព

សមាជិកបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ជាកម្មករនិយោជិត ដែលធ្លាក់ខ្លួនទុព្វលភាព មានសិទ្ធិទទួលបានប្រាក់សោធនទុព្វលភាព ប្រសិនបើសាមីជនបានបំពេញលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម៖

១- បានចុះបញ្ជីក្នុងផ្នែកប្រាក់សោធន

២- បានបង់ភាគទានផ្នែកប្រាក់សោធនយ៉ាងតិច៦០(ហុកសិប)ខែ មុនកាលបរិច្ឆេទទទួលរង ទុព្វលភាព។ កម្រិតអប្បបរមានៃសោធនទុព្វលភាព ត្រូវកំណត់ស្មើនឹង៤៥%(សែសិបប្រាំភាគរយ) នៃប្រាក់ឈ្នួលមធ្យមបង់ភាគទានរបស់សាមីជន។

ឃ. សោធនឧត្តរជីវី

សិទ្ធិវន្តនៃសោធនឧត្តរជីវី មានសិទ្ធិទទួលបានសោធនឧត្តរជីវី លុះត្រាតែមានការទទួលមរណភាពនៃសាមីជនជាសោធនិកជរាភាព ឬទុព្វលភាព ឬសមាជិក បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម បានបង់ភាគទានផ្នែកប្រាក់សោធនយ៉ាងតិច៦០(ហុកសិប)ខែ។

ចំណែកសោធនឧត្តរជីវី ត្រូវបានបែកចែកដូចខាងក្រោម៖

- សម្រាប់សហព័ទ្ធ៥០% (ហាសិបភាគរយ)
- សម្រាប់កូន៥០% (ហាសិបភាគរយ)
- ក្នុងករណីដែលសិទ្ធិវន្តមានតែសហព័ទ្ធ ឬកូន ត្រូវទទួលបាន១០០% (មួយរយភាគរយ)។

សិទ្ធិវន្តនៃសោធនឧត្តរជីវី ត្រូវបំពេញទម្រង់ទាមទារតាវកាលិកនេះក្នុងអំឡុងពេល៣(បី) ខែបន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទទទួលមរណភាពនៃសាមីជនជាសោធនិកជរាភាពឬទុព្វលភាពឬសមាជិកបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមដែលបានបង់ភាគទានយ៉ាងតិច៦០(ហុកសិប)ខែ។

ង. វិភាជន៍បូជាសព

សិទ្ធិវន្តនៃសោធនឧត្តរជីវីមានសិទ្ធិទទួលបានវិភាជន៍បូជាសពស្មើនឹង ៥(ប្រាំ)ខែនៃប្រាក់សោធនចុងក្រោយរបស់សោធនិក ឬអប្បបរមា ២ ០០០ ០០០រៀល នៅពេលដែលសោធនិកទទួលមរណភាព។ ប្រសិនបើករណីកិច្ចនេះមិនបានបំពេញដោយសិទ្ធិវន្តនៃសោធនឧត្តរជីវី វិភាជន៍បូជាសព អាចត្រូវផ្តល់ដល់ជនណាដែលជាអ្នកចាត់ចែងបូជាសពសាមីជនផ្ទាល់។

លក្ខខណ្ឌនៃការទទួលបានវិភាជន៍បូជាសពត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ជូនដំណឹងមក បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម អំពីមរណភាពរបស់សោធនិកក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ២(ពីរ)សប្តាហ៍ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទទទួលមរណភាព
- បំពេញទម្រង់ស្នើសុំវិភាជន៍បូជាសពដោយភ្ជាប់ជាមួយនូវសំបុត្រមរណភាព ឬឯកសារផ្សេងៗដែលទទួលស្គាល់ដោយ បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ។

សិទ្ធិវន្តនៃសោធនឧត្តរជីវី ឬបុគ្គលចាត់ចែងបូជាសពសោធនិក ត្រូវបំពេញទម្រង់ទាមទារតាវកាលិកវិភាជន៍បូជាសពយ៉ាងយូរ៣(បី)ខែ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទសោធនិកទទួលមរណភាព។

បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមនឹងចេញសេចក្តីសម្រេច ផ្តល់វិភាជន៍បូជាសពក្នុងរយៈពេល២(ពីរសប្តាហ៍)គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទទទួលពាក្យស្នើសុំ។ តាវកាលិកសោធនជរាភាព ទុព្វលភាព និងសោធនឧត្តរជីវី ត្រូវគិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការទាមទារ។ ក្នុងករណីខកខានការទាមទារដោយករណីប្រធានសក្តិ សាមីជនអាចទាមទារអវសិដ្ឋ ហើយអវសិដ្ឋនេះត្រូវផ្តល់ជូនតាមការសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃ បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម [1]។

[1] ច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គម ប្រលាសឱ្យប្រើនៅថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា កថាភាគទី២ ផ្នែកប្រាក់សោធនតាមរបបភាគទានជាកាតព្វកិច្ចសម្រាប់បុគ្គលទាំងឡាយណាដែលស្ថិតក្រោមបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការងារ ដោយរួមបញ្ចូលទាំងបុគ្គលិកធ្វើការតាមផ្លូវអាកាសនិងនាវាសមុទ្រ ព្រមទាំងអ្នកបម្រើក្នុងផ្ទះ មាត្រា៣១ មាត្រា៣២ មាត្រា៣៣ មាត្រា៣៤

២.១.១ និយមន័យប្រាក់សោធន

ប្រាក់សោធន គឺប្រៀបបានទៅនិងផែនការសន្សំប្រាក់រយៈពេលវែងដោយមិនដឹងខ្លួន ដែលទទួលបានផលតបស្នងត្រលប់មកវិញនៅពេលដែលសាមីខ្លួនបាត់បង់សមត្ថភាពការងារ ឬចូលដល់វ័យចាស់ជរាចាប់ពីអាយុ៦០ឆ្នាំឡើងទៅ[2]។

២.១.២ ប្រវត្តិនៃប្រាក់សោធន

របបសន្តិសុខសង្គមត្រូវបានរកឃើញក្នុងសតវត្សទី១៩ នៅតាមបណ្តាប្រទេសអឺរ៉ុបក្នុងទម្រង់ជំនួយសង្គមរបស់សមាគម ឬអង្គការស្ម័គ្រចិត្ត ដែលផ្តល់ទៅឱ្យសមាជិករបស់ខ្លួន ឬជនក្រីក្រ។ ក្នុងឆ្នាំ១៨៨៤ ប្រទេសអាឡឺម៉ង់បានចាប់ផ្តើមមានប្រព័ន្ធធានារ៉ាប់រងសង្គមផ្នែកមនុស្សចាស់ បន្ទាប់មកក្លាយជាកម្មវិធីធានារ៉ាប់រងសង្គមផ្នែកជំងឺ ដែលមានលក្ខណៈទូលំទូលាយក្នុងប្រទេសរបស់ខ្លួន ដោយផ្អែកលើគោលការណ៍ធានារ៉ាប់រងសង្គម។ យ៉ាងណាមិញ ពាក្យថា "សន្តិសុខសង្គម" គឺត្រូវបានបង្កើត និងមានការទទួលស្គាល់នៅថ្ងៃទី១៤ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៣៥ ដោយសហរដ្ឋអាមេរិកតាមរយៈច្បាប់សន្តិសុខសង្គម ដែលមានការរួមបញ្ចូលគ្នានៃពាក្យ សន្តិសុខសេដ្ឋកិច្ច និងពាក្យ ធានារ៉ាប់រងសង្គម ក្រោយមកពាក្យ "សន្តិសុខសង្គម" ត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់ និងមានការទទួលស្គាល់ជា សកលលោកក្នុងឆ្នាំ១៩៤៨ តាមរយៈសេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស មាត្រា២២ ដែលបានកំណត់ថា "មនុស្សគ្រប់រូបក្នុងនាមជាសមាជិកនៃសង្គមមានសិទ្ធិទទួលបានសន្តិសុខសង្គម"។ "សន្តិសុខសង្គម" ត្រូវបានផ្តល់និយមន័យផ្សេងៗគ្នា ទៅតាមការអនុវត្តរបស់ប្រទេស អង្គការ ឬស្ថាប័ននីមួយៗ យ៉ាងនេះក្តី ពាក្យខាងលើនេះអាចសង្កត់នូវចំណុចរួមមួយគឺ វិធានការឱ្យសមាជិកសង្គមរស់នៅក្នុងបរិបទសមធម៌ និងសាមគ្គីធម៌សង្គម ដើម្បីការពារគ្នាទៅវិញទៅមកកុំឱ្យធ្លាក់ចូលស្ថានភាពក្រីក្រ ជួយទប់ទល់នឹងហានិភ័យសង្គម ធានាសន្តិសុខប្រាក់ចំណូល លើកកម្ពស់សុខុមាលភាព និងជីវភាពរស់នៅក្នុងភាពសមរម្យថ្លៃថ្នូរ។ របបសន្តិសុខសង្គមបានចាប់កំណើតនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ១៩៤០ ក្នុងទម្រង់ជាប្រព័ន្ធតាវកាលិកគ្រួសារ "ហឹបប្រាក់អន្តរវិជ្ជាជីវៈ" ក្រោយពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទទួលបានឯករាជ្យពីអាណានិគមបារាំង ច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតហឹបប្រាក់អន្តរវិជ្ជាជីវៈសម្រាប់ទូទាត់វិភាជន៍គ្រួសារត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយក្រមលេខ ៣ន.ស ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៥៥ ស្របតាមច្បាប់នេះ "ហឹបប្រាក់អន្តរវិជ្ជាជីវៈសម្រាប់ទូទាត់វិភាជន៍គ្រួសារ" ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយព្រះរាជក្រឹត្យលេខ ៣០៦ន.ស។ ជាអកុសល ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានធ្លាក់ចូលក្នុងវិនាសកម្មដ៏ខ្មៅងងឹតក្រោមរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ (របបប្រល័យពូជសាសន៍ប៉ុល-ពត ឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់ឆ្នាំ១៩៧៩ ដែលបានធ្វើឱ្យរបបសន្តិសុខសង្គមត្រូវបានលុបបំបាត់ចោល និងបាននាំឱ្យប្រទេសធ្លាក់ដល់ក្រោមចំណុចសូន្យ។ ក្រោយរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យបានដួលរលំនៅថ្ងៃទី៧ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ របបសន្តិសុខសង្គមបានចាប់ផ្តើមមានជាថ្មីផ្នែកប្រាក់សោធនរបស់មន្ត្រីសាធារណៈ និងផ្នែកប្រាក់ប៉ះពាល់សុខភាពកម្មករនិយោជិតដែលធ្វើការនៅតាមរោងចក្រសហគ្រាសរដ្ឋ ដែលអនុវត្តដោយនាយកដ្ឋានបៀវត្សពលកម្មនៃក្រសួងផែនការ។ បន្ទាប់ពីការបោះឆ្នោតឆ្នាំ១៩៩៣ នាយកដ្ឋានសន្តិសុខសង្គមត្រូវបានបង្កើតឡើងស្ថិតក្រោមក្រសួងសង្គមកិច្ច ការងារ និងអតីតយុទ្ធជន បន្ទាប់មកចាប់ពីឆ្នាំ២០០៥ បានស្ថិតក្រោមក្រសួងការងារ និង បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ដើម្បីទទួលបន្ទុកក្នុងការរៀបចំកិច្ចការគតិយុត្ត សម្រាប់ការអនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គមដល់បុគ្គលដែលធ្វើការ

[2] អនុក្រឹត្យលេខ ៣២ អនក្រ.បកចុះថ្ងៃទី០៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២១ ចេញដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកប្រាក់សោធន

ក្នុងវិស័យឯកជនក្នុងឆ្នាំ២០០២ ច្បាប់ស្ដីពីរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ជនទាំងឡាយ ដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិ នៃច្បាប់ស្ដីពីការងារ ត្រូវបានអនុម័តឱ្យប្រើប្រាស់យ៉ាងទូលំទូលាយដល់កម្មករនិយោជិត រហូតដល់ឆ្នាំ២០០៧ នាយកដ្ឋានសន្តិសុខសង្គមបានប្ដូរមកជា បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម ដើម្បីទទួលបន្ទុកអនុវត្តច្បាប់ខាងលើឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព។ ដោយទទួលបានជោគជ័យគួរជាទីគាប់ចិត្ត ក្នុងការដាក់ឱ្យអនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកហានិភ័យការងារក្នុងឆ្នាំ២០០៨ ទើបរាជរដ្ឋាភិបាលបានបង្កើតរបបសន្តិសុខសង្គម ផ្នែកថែទាំសុខភាពក្នុងឆ្នាំ២០១៦ សម្រាប់ជនទាំងឡាយ ដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិ នៃច្បាប់ស្ដីពីការងារ ដែលមិនធ្លាប់មានក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជា ក្រោយអនុវត្តទទួលបានជោគជ័យលើវិស័យឯកជន រាជរដ្ឋាភិបាលបានផ្ដល់សេចក្ដីទុកចិត្តលើបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមដោយប្រគល់ភារកិច្ចបន្ថែមលើការអនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គមចំពោះបុគ្គល នៃវិស័យសាធារណៈ។ បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម វិវឌ្ឍន៍ខ្លួនទៅជាគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ដែលមានឈ្មោះថា បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមនិងជាប្រតិបត្តិករតែមួយគត់ដែលធ្វើប្រតិបត្តិការរបបសន្តិសុខសង្គម ផ្នែកប្រាក់សោធន ផ្នែកថែទាំសុខភាព ផ្នែកហានិភ័យការងារ និងផ្នែកនិកម្មភាពការងារដែលបង្កើតដោយព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៥២០/៥៨២ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០ [3]។

២.១.៣ ទ្រឹស្ដីនៃប្រាក់សោធន

ទ្រឹស្ដីនៃប្រាក់សោធន ជារបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកប្រាក់សោធនសម្រាប់បុគ្គលនៃវិស័យសាធារណៈ ត្រូវមានលក្ខណៈជារបបភាគទានជាកាតកិច្ចដែលរដ្ឋនិងបុគ្គលនៃវិស័យសាធារណៈមានកាតកិច្ចរួមគ្នាក្នុងការបង់ភាគទាន។ របបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកប្រាក់សោធនសម្រាប់បុគ្គលទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញតិនៃច្បាប់ស្ដីពីការងារ ដោយរួមបញ្ចូលទាំងបុគ្គលិកធ្វើការតាមផ្លូវអាកាសនិងនាវាសមុទ្រ ព្រមទាំងអ្នកបម្រើក្នុងផ្ទះ មានកាតព្វកិច្ចរួមគ្នាក្នុងការភាគទាន[4]។

២.២. អត្ថប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

២.២.១ និយមន័យអត្ថប្រយោជន៍

និយមន័យអត្ថប្រយោជន៍ គឺជាប្រាក់ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលផ្ដល់ឱ្យប្រជាជនដែលមានសិទ្ធទទួលបានក្នុងប្រព័ន្ធសង្គម ដើម្បីជួយគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធជាតិពិសេសសម្រាប់អ្នកដែលមានរបួសឬមានភាពអសមត្ថភាព។ នេះជាអត្ថប្រយោជន៍សង្គមសម្រាប់អ្នកដែលបានចូលរួមក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម និងបានបង់ប្រាក់បង់ប្រាក់តាមលក្ខខណ្ឌដែលមានសិទ្ធិទទួល[5]។

២.២.២ ប្រវត្តិអត្ថប្រយោជន៍

ប្រវត្តិអត្ថប្រយោជន៍ គឺតំណាងឱ្យប្រព័ន្ធការពារសង្គមដែលមានគោលបំណងផ្ដល់ការជំនួយទៅកាន់មនុស្សដែលត្រូវបានប៉ះពាល់ពីស្ថានភាពខុសគ្នា ឬមានភាពងាយរងគ្រោះ។ ប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមរបស់

[3] ច្បាប់ស្ដីពីរបបសន្តិសុខសង្គម ប្រកាសឱ្យប្រើនៅថ្ងៃទី២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៩ ជំពូកទី២ គោលការណ៍ទូទៅនៃរបបសន្តិសុខសង្គម មាត្រា៥ ផ្នែកប្រាក់សោធន

[4] អនុក្រឹត្យលេខ ៣២ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ០៤ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០២១ ស្ដីពីរបបប្រាក់សោធននិវត្តន៍នៃបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម មាត្រា ៦ មាត្រា ១១ និង មាត្រា ១២

[5] អនុក្រឹត្យលេខ ៣២ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ០៤ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០២១ ស្ដីពីរបបប្រាក់សោធននិវត្តន៍នៃបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម មាត្រា ៣

បេឡាគឺជាការអនុវត្តន៍ធំមួយដែលមានមូលដ្ឋានពីការជួយបង្ក្រាបភាពអតីត និងជានាថាប្រជាជនមានសិទ្ធទទួលបានការថែទាំ។ ហេតុដូច្នេះ ទើបបង្កើតឱ្យមានប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមដំបូងត្រូវបានបង្កើតនៅក្នុងបេឡាក្រោមសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមក្រោយសង្គ្រាមពិភពលោកទីពីរ។ តាំងពេលនោះមក ការអភិវឌ្ឍន៍សង្គមត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយរដ្ឋដើម្បីធានានូវសិទ្ធិ និងអត្ថប្រយោជន៍សង្គមសម្រាប់មនុស្សទាំងអស់។ក្នុងឆ្នាំ ១៩៤៤ ប្រព័ន្ធសង្គមបានចាប់ផ្តើមផ្តល់ជំនួយនានាជូនប្រជាជនដែលពិតជាមានការទទួលនូវអត្ថប្រយោជន៍សង្គម ដូចជា ប្រាក់ជំនួយចំពោះអ្នកមានការលំបាក ជាមួយសេវាសុខាភិបាលបាន។បន្ទាប់ពីការអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធសង្គមប្រកបដោយភាពទាំងមូល នៃគោលការណ៍សម្រាប់សន្និដ្ឋានសង្គម ប្រព័ន្ធនេះបានធ្វើការកែប្រែជាច្រើនដើម្បីបង្កើតការលើកស្ទួយក្នុងការចូលរួម និងការផ្តល់ជូនសេវាសង្គមល្អប្រសើរជាមួយសេវាកម្មអប់រំ និងការជួយសង្គមផងដែរ[6]។

២.២.៣ ទ្រឹស្តីនៃអត្ថប្រយោជន៍

នីតិវិធីដែលទទួលបានប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមមានគោលបំណងបញ្ជាក់នូវការប្រើប្រាស់ប្រាក់សោធនសម្រាប់អ្នកដែលមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ និងធានាសុខុមាលភាពសង្គមដល់ពួកគេ។ ក្នុងចំណោមនីតិវិធីនេះ មានទ្រឹស្តីនៃអត្ថប្រយោជន៍ជាចម្បងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុម័ត និងការផ្តល់ប្រាក់សោធនទៅឱ្យប្រជាជនប្រើប្រាស់រួមមានទ្រឹស្តីដូចជា[7]៖

➢ទ្រឹស្តីនៃការធានាសុខុមាលភាពៈ ផ្តល់ជំនួយដល់បុគ្គលដែលមានភាពខ្វះខាត ដូចជា អាយុចាស់ ឬការសម្រេចលើសុខភាព។វាផ្តល់ជំនួយធនាគារដល់បុគ្គលដែលគ្មានសេចក្តីសម្រេចចិត្តក្នុងការងារតាមសមត្ថភាពរបស់ពួកគេ។

➢ទ្រឹស្តីនៃសិទ្ធិគ្រួសារៈ គ្រួសារត្រូវបានចូលរួមទាំងការកំចាត់បំណុលចំពោះបុគ្គលដែលធ្លាក់ចុះក្នុងជីវភាពលំបាក។ ប្រើប្រាស់ប្រាក់សោធននោះ អាចដើម្បីជួយគ្រួសារ (ដូចជាការអប់រំនៃកុមារ, ការថែទាំសមាជិកជំងឺ)។

➢ទ្រឹស្តីនៃការយកចិត្តទុកដាក់លើសុខភាពៈ ដើម្បីការជួយសង្គ្រោះសុខភាពលើការបាត់បង់ប្រាក់ចំណូលនៃបុគ្គល និងគ្រួសារដែលមានជំងឺ ឬការរីកចម្រើននៃភាពរឹងមាំ។

២.៣ នីតិវិធីដើម្បីទទួលបានពីប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

នីតិវិធីដែលទទួលបានពីប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម មានចំណុចដែលត្រូវបានបំពាក់ទៅលើការទទួលសិទ្ធិដូចជា ៖

➢ការចូលរួមៈ មនុស្សដែលចូលរួមក្នុងប្រព័ន្ធបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមត្រូវតែមានការចុះបញ្ជី និងបង់ប្រាក់ប្រចាំខែ ដោយសារតែការបង់ប្រាក់នេះប្រើប្រាស់សម្រាប់ការកំណត់ប្រាក់ដែលត្រូវបានផ្តល់ទៅឱ្យពួកគេចំពោះការព្យាបាល ឬអត្ថប្រយោជន៍សង្គមផ្សេងៗ។

➢ការស្នើសុំប្រាក់សោធនៈ មនុស្សដែលមានសិទ្ធិទទួលប្រាក់សោធនត្រូវតែស្នើសុំមកពីអាជ្ញាធរ សុខាភិបាល ឬមធ្យោបាយផ្សេងៗ ដូចជា តាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិតឬទូរស័ព្ទ។

[6] ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១១១៩/០១៨ ចុះថ្ងៃទី ២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៩ ស្តីពីច្បាប់ស្តីពីសន្តិសុខសង្គម

[7] គោលនយោបាយសន្តិសុខសង្គមជាតិកម្ពុជា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងធនាគារពិភពលោក ឆ្នាំ ២០២០

➢ការពិនិត្យសិទ្ធិៈ អាជ្ញាធរពិនិត្យសិទ្ធិគ្រប់គ្រងឱ្យអាចទទួលបានការអះអាងពីអត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងៗ ដែលបានបង់ប្រាក់ចូលទៅក្នុងប្រព័ន្ធសង្គមសេវា។

➢ការបញ្ជូនប្រាក់ៈ ប្រាក់សោធនត្រូវបានបញ្ជូនទៅអ្នកស្នើសុំដែលមានសិទ្ធិ ។

➢ ការសងប្រាក់បន្តៈ ក្នុងករណីសន្និដ្ឋានប្រាក់ពីរយៈពេលលំបាក ឬការចូលរួមថ្មី អ្នកទទួលអាចបន្តប្រើប្រាស់បង្ហាញជាអត្ថប្រយោជន៍ចាប់ពីការផ្តល់ប្រាក់ឡើងវិញ[8]។

២.៣.១ និយមន័យសោធន

និយមន័យសោធន គឺជាប្រាក់ជំនួយដែលរដ្ឋផ្តល់ឱ្យប្រជាជនដើម្បីជានាសុខុមាលភាពសង្គម និងសុខភាព នៅពេលដែលមានករណីពិបាក ឬបញ្ហាសុខភាពដែលប៉ះពាល់ដល់សមត្ថភាពការងារ។ វារួមបញ្ចូលទៅនិងការសង្គ្រោះផ្សេងទាក់ទងនិងអត្រាអាជីព, សុខភាព, ការជួយគ្រួសារ, ការជួយសង្គ្រោះសម្រាប់អ្នកដែលមានការរីកចម្រើនលើសុខភាព និងអត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងទៀតដែលរដ្ឋបានកំណត់[៩]។

២.៣.២ ប្រវត្តិនៃសោធន

ប្រវត្តិនៃសោធន ក្នុងបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម គឺជាព័ត៌មានដែលត្រូវបានចម្លង និងចូលរួមជាមួយនឹងការអភិវឌ្ឍន៍នយោបាយសង្គមនៃប្រទេស បេឡាដែលទាក់ទងទៅនឹងប្រព័ន្ធសង្គម និងការប្រើប្រាស់ប្រាក់សង្គម។នៅក្នុងបេឡា មានប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមដែលមានការផ្តល់សេវាកម្មទៅកាន់ប្រជាជន។ ប្រព័ន្ធនេះរួមមានការផ្តល់ប្រាក់ជំនួយ ឬជំនួយផ្សេងៗ ដូចជា៖

➢**ប្រាក់ជំនួយសង្គម**: សម្រាប់អ្នកដែលមានភាពពិការភាព ឬអ្នកដែលមិនអាចធ្វើការបាន។

➢**សេវាសុខាភិបាល**: មានប្រព័ន្ធសុខាភិបាលសម្រាប់អ្នកដែលទ្រូវការជំនួយច្បាស់លាស់ក្នុងការទទួលបានការថែទាំសុខភាព។ប្រព័ន្ធនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងការស្តារជំនួយសង្គមឱ្យអាចធ្វើឱ្យប្រជាជនមានស្ថានភាពកាន់តែប្រសើរនៅក្នុងការរស់នៅ[10]។

២.៣.៣ ទ្រឹស្តីនៃសោធន

ទ្រឹស្តីនៃសោធន គឺជាការពិចារណាពីការជួយសង្គមឬការជួយផ្តល់ការពារជីវិត សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋដែលមានស្ថានភាពលំបាកឬមិនមានសុវត្ថិភាពក្នុងការរស់នៅ។ ប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម គឺជាជំនួយហិរញ្ញវត្ថុដែលផ្តល់ជួយដល់អ្នកដែលមានភាពខកខាន ឬមានភាពក្រីក្រក្នុងសង្គម[11]។

---

[8] ច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គម ប្រលាសឱ្យប្រើនៅថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៩ ជំពូកទី២ គោលការណ៍ទូទៅនៃរបបសន្តិសុខសង្គម មាត្រា៣៥ ផ្នែកប្រាក់សោធន

[9] ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១១១៩/០១៨ ចុះថ្ងៃទី ២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៩ ស្តីពីច្បាប់ស្តីពីសន្តិសុខសង្គម

[10] អនុក្រឹត្យលេខ ១២៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៧ ស្តីពីការបង្កើតបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម (ប.ស.ស.)

[11] ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយជាតិគាំពារសង្គមរបស់កម្ពុជា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងធនាគារពិភពលោក ឆ្នាំ ២០២០

ជំពូកទី៣
អត្ថប្រយោជន៍ដែលទទួកបានពីប្រាក់សោធន
នៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

៣.១ ស្ថានភាពទូទៅនៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

៣.១.១ ប្រវត្តិនៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

របបសន្តិសុខសង្គមត្រូវបានរកឃើញក្នុងសតវត្សទី១៩ នៅតាមបណ្តាប្រទេសអឺរ៉ុបក្នុងទម្រង់ជំនួយសង្គមរបស់សមាគម ឬអង្គការស្ម័គ្រចិត្ត ដែលផ្តល់ទៅឱ្យសមាជិករបស់ខ្លួន ឬជនក្រីក្រ។ ក្នុង ឆ្នាំ១៨៨៤ ប្រទេសអាឡឺម៉ង់បានចាប់ផ្តើមមានប្រព័ន្ធធានារ៉ាប់រងសង្គមផ្នែកមនុស្សចាស់ បន្ទាប់មកក្លាយជាកម្មវិធីធានារ៉ាប់រងសង្គមផ្នែកជំងឺ ដែលមានលក្ខណៈទូលំទូលាយក្នុងប្រទេសរបស់ខ្លួន ដោយផ្អែកលើគោលការណ៍ធានារ៉ាប់រងសង្គម។ យ៉ាងណាមិញ ពាក្យថា "សន្តិសុខសង្គម" គឺត្រូវបានបង្កើត និងមានការទទួលស្គាល់នៅថ្ងៃទី ១៤ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៣៥ ដោយសហរដ្ឋអាមេរិចតាមរយៈច្បាប់សន្តិសុខសង្គម ដែលមានការរួមបញ្ចូលគ្នានៃពាក្យ សន្តិសុខសេដ្ឋកិច្ច និងពាក្យ ធានារ៉ាប់រងសង្គម ក្រោយមកពាក្យ "សន្តិសុខសង្គម" ត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់ និងមានការទទួលស្គាល់ជា សកលលោកក្នុងឆ្នាំ១៩៤៨ តាមរយៈសេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស មាត្រា២២ ដែលបានកំណត់ថា "មនុស្សគ្រប់រូបក្នុងនាមជាសមាជិកនៃសង្គមមានសិទ្ធិទទួលបានសន្តិសុខសង្គម"។ "សន្តិសុខសង្គម" ត្រូវបានផ្តល់និយមន័យផ្សេងៗគ្នា ទៅតាមការអនុវត្តរបស់ប្រទេស អង្គការ ឬស្ថាប័ននីមួយៗ យ៉ាងនេះក្តី ពាក្យខាងលើនេះអាចសង្កត់នូវចំណុចរួមមួយគឺ វិធានការឱ្យសមាជិកសង្គមរស់នៅក្នុងបរិបទសមធម៌ និងសាមគ្គីធម៌សង្គម ដើម្បីការពារគ្នាទៅវិញទៅមកកុំឱ្យធ្លាក់ចូលស្ថានភាពក្រីក្រ ជួយទប់ទល់នឹងហានិភ័យសង្គម ធានាសន្តិសុខប្រាក់ចំណូល លើកកម្ពស់សុខុមាលភាព និងជីវភាពរស់នៅក្នុងភាពសមរម្យថ្លៃថ្នូរ។ របបសន្តិសុខសង្គមបានចាប់កំណើតនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ ១៩៤០ ក្នុងទម្រង់ជាប្រព័ន្ធតាវកាលិកគ្រួសារ "ហឹបប្រាក់អន្តរវិជ្ជាជីវៈ" ក្រោយពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទទួលបានឯករាជ្យពីអាណានិគមបារាំង ច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតហឹបប្រាក់អន្តរវិជ្ជាជីវៈសម្រាប់ទូទាត់វិភាជន៍គ្រួសារ ត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយក្រមលេខ៣ន.ស ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៥៥ ស្របតាមច្បាប់នេះ "ហឹបប្រាក់អន្តរវិជ្ជាជីវៈសម្រាប់ទូទាត់វិភាជន៍គ្រួសារ" ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយព្រះរាជក្រឹត្យលេខ ៣០៦ន.ស។ ជាអកុសល ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានធ្លាក់ចូលក្នុងវិនាសកម្មដ៏ខ្មៅងងឹងក្រោមរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ(របបប្រល័យពូជសាសន៍ប៉ុល-ពត ឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់ឆ្នាំ១៩៧៩) ដែលបានធ្វើឱ្យរបបសន្តិសុខសង្គមត្រូវបានលុបបំបាត់ចោល និងបាននាំឱ្យប្រទេសធ្លាក់ដល់ក្រោមចំណុចសូន្យ។ ក្រោយរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យបានដួលរលំនៅថ្ងៃទី៧ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ របបសន្តិសុខសង្គមបានចាប់ផ្តើមមានជាថ្មីផ្នែកប្រាក់សោធនរបស់មន្ត្រីសាធារណៈ និងផ្នែកប្រាក់ប៉ះពាល់សុខភាពកម្មករនិយោជិតដែលធ្វើការនៅតាមរោងចក្រសហគ្រាសរដ្ឋ ដែលអនុវត្តដោយនាយកដ្ឋានបៀវត្សពលកម្មនៃក្រសួងផែនការ។ បន្ទាប់ពីការបោះឆ្នោតឆ្នាំ១៩៩៣ នាយកដ្ឋានសន្តិសុខសង្គមត្រូវបានបង្កើតឡើងស្ថិតក្រោមក្រសួងសង្គមកិច្ច ការងារ និងអតីតយុទ្ធជន បន្ទាប់មកចាប់ពីឆ្នាំ២០០៥ បានស្ថិតក្រោមក្រសួងការងារ និង បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ដើម្បីទទួលបន្ទុកក្នុងការរៀបចំកិច្ចការគតិយុត្តសម្រាប់ការអនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គមដល់បុគ្គលដែលធ្វើការក្នុងវិស័យ

ឯកជន។ ក្នុងឆ្នាំ២០០២ ច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ជនទាំងឡាយ ដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិ នៃច្បាប់ស្តីពីការងារ ត្រូវបានអនុម័តឱ្យប្រើប្រាស់យ៉ាងទូលំទូលាយដល់កម្មករនិយោជិត រហូតដល់ឆ្នាំ២០០៧ នាយកដ្ឋានសន្តិសុខសង្គមបានប្តូរមកជា បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម ដើម្បីទទួលបន្ទុកអនុវត្តច្បាប់ខាងលើឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព។ ដោយទទួលបានជោគជ័យគួរជាទីមោទនភាព ក្នុងការដាក់ឱ្យអនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកហានិភ័យការងារក្នុងឆ្នាំ២០០៨ ទើបរាជរដ្ឋាភិបាលបានបង្កើតរបបសន្តិសុខសង្គម ផ្នែកថែទាំសុខភាពក្នុងឆ្នាំ២០១៦ សម្រាប់ជនទាំងឡាយ ដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិ នៃច្បាប់ស្តីពីការងារ ដែលមិនធ្លាប់មានក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជា ក្រោយអនុវត្តទទួលបានជោគជ័យលើវិស័យឯកជន រាជរដ្ឋាភិបាលបានផ្តល់សេចក្តីទុកចិត្តលើ បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមដោយប្រគល់ភារកិច្ចបន្ថែមលើការអនុវត្តន៍របបសន្តិសុខសង្គមចំពោះបុគ្គល នៃវិស័យសាធារណៈ។ នេះជាកាលានុវត្តភាពឱ្យ បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម វិវឌ្ឍខ្លួនទៅជាគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ដែលមានឈ្មោះថា បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមនិងជាប្រតិបត្តិករតែមួយគត់ដែលធ្វើប្រតិបត្តិការរបបសន្តិសុខសង្គម ផ្នែកប្រាក់សោធន ផ្នែកថែទាំសុខភាព ផ្នែកហានិភ័យការងារ និងផ្នែកនិកម្មភាពការងារ ដែលបង្កើតដោយព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៥២០/៥៨២ ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០ ។

៣.១.២ ទស្សនវិស័យ បេសកកម្ម គោលដៅ នៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

ក.ទស្សនវិស័យ

ជានាសន្តិសុខសង្គមប្រកបដោយសមធម៌ និងសាមគ្គីធម៌សង្គម ដើម្បីលើកកម្ពស់សុខុមាលភាពនិងជីវភាពប្រជាពលរដ្ឋ។

ខ.បេសកកម្ម

ផ្តល់សេវាផ្នែកសន្តិសុខសង្គម ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និរន្តរភាព និងសង្គតិភាព សម្រាប់បុគ្គលដែលស្ថិតក្នុងវិស័យសាធារណៈបុគ្គលទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីការងារដោយរួមបញ្ចូលទាំងបុគ្គលិកធ្វើការតាមផ្លូវអាកាស និងនាវាសមុទ្រព្រមទាំងអ្នកបម្រើក្នុងផ្ទះ និង បុគ្គលស្វ័យនិយោជន៍។

គ.គោលដៅ

១. ពង្រឹង និងពង្រីកការអនុវត្តន៍របបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកហានិភ័យការងារ
២. ពង្រឹង និងពង្រីកការអនុវត្តន៍របបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកថែទាំសុខភាព
៣. ពង្រឹង និងពង្រីកការអនុវត្តន៍របបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកប្រាក់សោធន
៤. សិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាពដាក់ឱ្យដំណើរការរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកនិកម្មភាពការងារ។

តម្លៃស្នូល និងគោលការណ៍មគ្គុទ្ទេសក៍ តម្លាភាព គណនេយ្យភាព សុចរិតភាព និងការគោរពវិន័យក្រមសីលធម៌ និងជំនាញវិជ្ជាជីវៈ សង្គតិភាព និងសាមគ្គីភាព ប្រសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធផល នវានុវត្តន៍ និងការផ្តួចផ្តើមគំនិតស្វែងរក។

៣.១.៣ រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រង នៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

ក. រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រង

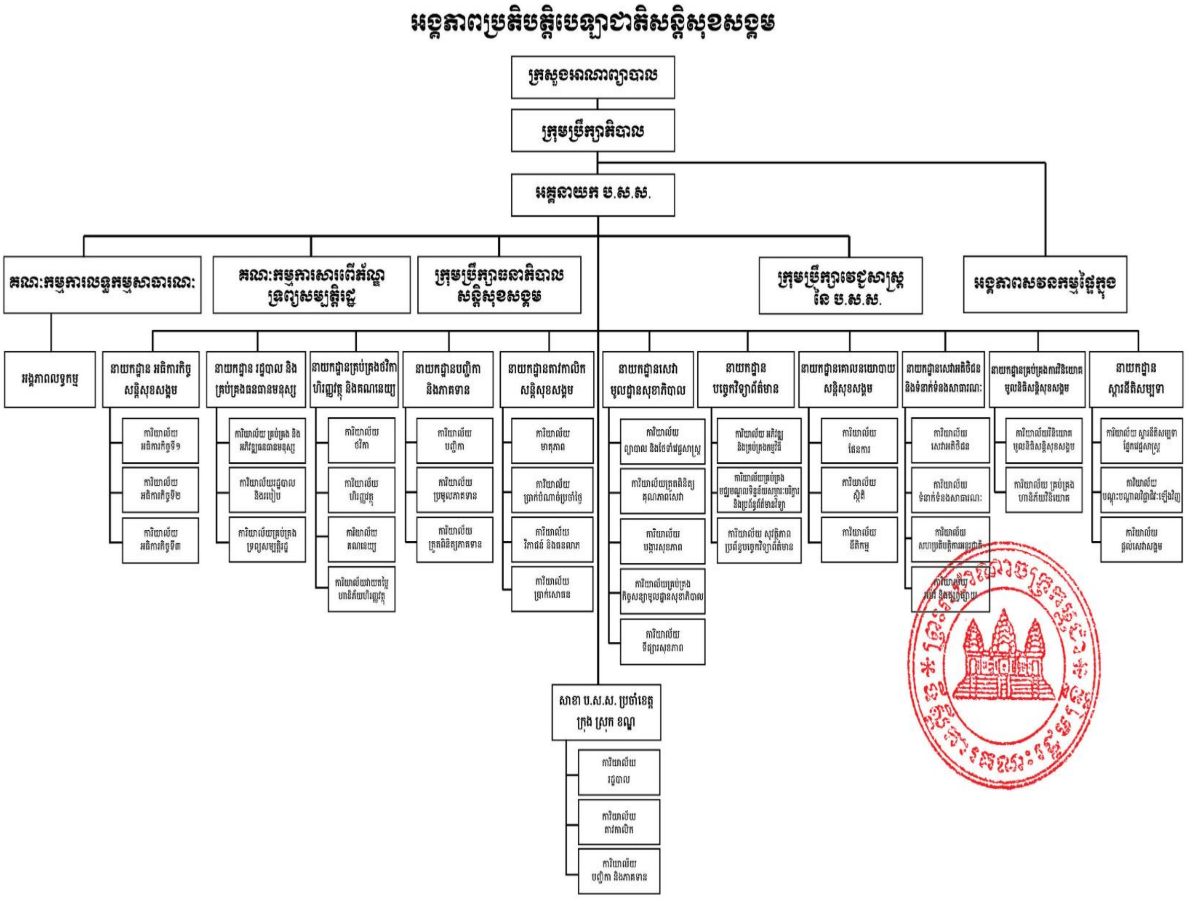

II

ខ. តួនាទីគណគ្រប់គ្រង

របបសន្តិសុខសង្គម ជាស្ថាប័នប្រតិបត្តិករតែមួយគត់ដែលធ្វើប្រតិបត្តិការរបបសន្តិសុខសង្គម ផ្នែកប្រាក់សោធន ផ្នែកថែទាំសុខភាព ផ្នែកហានិភ័យការងារ និងផ្នែកនិកម្មភាពការងារ និងជាគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយព្រះរាជក្រឹត្យព្រមទាំងជានីតិបុគ្គលនៃនីតិសាធារណៈ និងមានថវិកាស្វយ័ត។ បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមស្ថិតក្រោមអាណាព្យាបាលបច្ចេកទេសនៃក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និងស្ថិតក្រោមអាណាព្យាបាលហិរញ្ញវត្ថុនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ របបសន្តិសុខសង្គមមានភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

១. គ្រប់គ្រងនិងចាត់ចែងផ្នែកទាំងអស់នៃរបបសន្តិសុខសង្គម។

២. ជានាផ្តល់តាវកាលិកសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់សមាជិករបបសន្តិសុខសង្គមក្នុងគោលដៅជួយសម្រាលការលំបាកក្នុងជីវភាពនៅពេលជួបប្រទះហានិភ័យដាយថាហេតុនានា ជាអាទិ៍ ជរាភាព ទុព្វលភាព មរណភាព ហានិភ័យការងារ និកម្មភាពការងារ មាតុភាព ជំងឺ ឬគ្រោះថ្នាក់ ព្រមទាំងយថាភាពដទៃផ្សេងទៀត។

៣. ប្រមូល និងគ្រប់គ្រងភាគទានរបបសន្តិសុខសង្គមនៃផ្នែកនីមួយៗ ព្រមទាំងប្រភពចំណូលដទៃផ្សេងទៀត។

៤.ចុះបញ្ជីនិងគ្រប់គ្រងលេខសម្គាល់សមាជិកបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម។

៥. ត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គម ដោយសហគ្រាស គ្រឹះស្ថានឬអង្គភាពពាក់ព័ន្ធដែលស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម។

៦. អប់រំ ផ្សព្វផ្សាយ និងត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តន៍វិធានការបង្ការហានិភ័យការងារ និងបង្ការសុខភាពសម្រាប់សមាជិកបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម។

៧.សិក្សាស្រាវជ្រាវនិងអង្កេតហានិភ័យការងារ។

៨.សិក្សាស្រាវជ្រាវនិងរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការកំណត់ប្រភេទជំងឺវិជ្ជាជីវៈ។

៩.ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនិងត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តន៍កិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយមូលដ្ឋានសុខាភិបាល។

១០.សិក្សាវិភាគនិងវាយតម្លៃហិរញ្ញវត្ថុលើផ្នែកនីមួយៗនៃរបបសន្តិសុខសង្គម។

១១. អនុវត្តសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងសុខភាព សង្គមដែលជាអត្ថប្រយោជន៍នៃសមាជិកបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម។

១២. ចាត់ចែងនិងគ្រប់គ្រងការវិនិយោគមូលនិធិសន្តិសុខសង្គម។

៣.២ អត្ថប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីប្រាក់នៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

៣.២.១ ដំណើរការក្នុងការទទួលបានពីប្រាក់សោធន

របបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកប្រាក់សោធន គឺប្រៀបបានទៅនឹងផែនការសន្សំប្រាក់រយៈពេលវែងដោយមិនដឹងខ្លួន ដែលទទួលបានផលតបស្នងត្រលប់មកវិញនៅពេលដែលសាមីខ្លួនបាត់បង់សមត្ថភាពការងារ ឬចូលដល់វ័យចាស់ជរាចាប់ពី អាយុ៦០ឆ្នាំឡើងទៅ។ ផ្នែកប្រាក់សោធន គឺជាប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមមានលក្ខណៈជាសកល ដែលអាចនាំឱ្យប្រទេសកម្ពុជាមានការផ្សាភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយអង្គភាពទទួលបន្ទុកប្រាក់សោធន នៅតាមបណ្តាប្រទេសលើពិភពលោក ដើម្បីធ្វើសកលភាវូបនីយកម្មរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកប្រាក់សោធននេះ។ តាមរយៈការដាក់ឱ្យដំណើរការរបបសន្តិសុខសង្គម ផ្នែកប្រាក់សោធន គឺជាការធានាបាននូវសង្គតិភាពរវាងបុគ្គលត្រូវគាំពារទាំងបីក្រុម រួមមានបុគ្គលស្ថិតនៅក្នុងវិស័យសាធារណៈ បុគ្គលទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ ដោយរួមបញ្ចូលទាំងបុគ្គលិកធ្វើការតាមផ្លូវអាកាសនិងនាវាសមុទ្រ ព្រមទាំងអ្នកបម្រើក្នុងផ្ទះ និងបុគ្គលស្វ័យនិយោជន៍ ដោយផ្នែកនេះត្រូវបានបែងចែកចេញជា ២ គឺផ្នែកប្រាក់សោធនតាមរបបភាគទានជាកាតព្វកិច្ច និងតាមរបបភាគទានដោយស្ម័គ្រចិត្ត។ តាវកាលិកផ្នែកប្រាក់សោធនរួមមាន សោធនជរាភាព សោធនទុព្វលភាព សោធនឧត្តរជីវី និងវិភាជន៍បូជាសព។

៣.២.២ ការវាយតម្លៃប្រាក់សោធន

តាមរយៈគម្រោងផែនការពាក់ព័ន្ធនឹងការវាយតម្លៃហានិភ័យហិរញ្ញវត្ថុ និងការវិនិយោគនេះ ឯកឧត្តមអគ្គនាយកបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមបានបញ្ជាក់ឱ្យដឹងថា៖ កន្លងមកបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមបានទទួលវគ្គបណ្តុះបណ្តាលតាមប្រព័ន្ធអនឡាញចំនួន ៣ដង ក្នុងឆ្នាំ២០២១ ពីអង្គការអន្តរជាតិខាងការងារពាក់ព័ន្ធទៅនឹងផ្នែកវិនិយោគមូលនិធិសន្តិសុខសង្គម និងការគណនាវាយតម្លៃហានិភ័យហិរញ្ញវត្ថុ ការគ្រប់គ្រង

ទិន្នន័យ សម្រាប់ការវាយតម្លៃហានិភ័យហិរញ្ញវត្ថុ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិនិយោគ ធៀបនឹងការគណនាវាយតម្លៃហានិភ័យហិរញ្ញវត្ថុធៀបនឹងការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុផងដែរ។

គួរបញ្ជាក់ថា៖ ក្នុងកិច្ចសហការដ៏ល្អជាមួយបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមកន្លងមក និងយោងតាមស្មារតីនៃអង្គប្រជុំខាងលើ អង្គការអន្តរជាតិខាងការងារ បានស្នើសុំពិភាក្សាបន្ថែមជាមួយក្រុមការងារ នឹងឯកឧត្តមអគ្គនាយក ដើម្បីស្វែងយល់នូវការគាំទ្របេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមត្រូវការពីអង្គការអន្តរជាតិខាងការងារនិងស្នើសុំការឯកភាពពាក់ព័ន្ធនឹងផែនការការងារខាងលើ និងផែនការការងារលម្អិតសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលពាក់ព័ន្ធ នឹងការវាយតម្លៃហានិភ័យហិរញ្ញវត្ថុមុនពេលឈានដល់ការអនុវត្តន៍ផែនការការងារខាងលើនេះ។ ឆ្លៀតក្នុងឱកាសជាមួយគ្នានេះដែរ ឯកឧត្តមអគ្គនាយកបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមក៏បានស្នើសុំអង្គការអន្តរជាតិខាងការងារក្នុងការផ្តល់អ្នកប្រឹក្សាយោបល់ ដើម្បីជួយដល់ដំណើរការរៀបចំផែនការសកម្មភាពលម្អិតនៃការអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានថ្មីនៃគម្រោងទំនើបភាវូបនីយកម្មដំណាក់កាលទី២ របស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមផងដែរ។

សូមបញ្ជាក់ជូនថា៖ កិច្ចប្រជុំខាងលើប្រព្រឹត្តទៅនៅព្រឹកថ្ងៃចន្ទ ទី១៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២២ នៅសាលប្រជុំធំ ស្នាក់ការកណ្តាល រាជធានីភ្នំពេញ ដោយមានការចូលរួមពីទ្វេភាគីរវាងតំណាងអង្គការអន្តរជាតិខាងការងារ និងថ្នាក់ដឹកនាំ មន្ត្រីជំនាញនៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមសរុបប្រមាណជាង ១០រូប។

៣.២.៣ តួនាទី និងភារៈប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

ប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម គឺជាប្រព័ន្ធដែលផ្តល់ការពារផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងសង្គម ដល់បុគ្គលនិងគ្រួសារ ប្រសិនបើពួកគេចាញ់ការងារ មានជំងឺ ឬមានការបាត់បង់សមត្ថភាព ក៏ដូចជា សម្រាប់អ្នកចាស់។ ប្រព័ន្ធនេះមានតួនាទី និងភារៈសំខាន់ក្នុងការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងការរក្សាសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់បុគ្គល និងគ្រួសារជាពិសេសនៅពេលមានការប្រែប្រួលក្នុងជីវិត។ តួនាទីនៃប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម៖

- **ការផ្តល់ការពារប្រចាំថ្ងៃ៖** ប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមផ្តល់ប្រាក់សោធនសម្រាប់បុគ្គលដែលមានការបាត់បង់ការងារ(ជាទូទៅសម្រាប់អ្នកពិនិត្យការងារ) និងការអតិផរណានៃសេវាកម្មសង្គមផ្សេងៗហើយក៏ជួយក្រុមគ្រួសារដែលពឹងផ្អែកលើបុគ្គលដែលមានការបាត់បង់សមត្ថភាព។
- **ការពារផ្នែកសុខភាព៖** ប្រព័ន្ធនេះផ្តល់ជំនួយសុខភាពសម្រាប់បុគ្គលដែលមានជំងឺ ឬមានការបាត់បង់សមត្ថភាព បេឡាសន្តិសុខសង្គមផ្តល់ជំនួយសម្រាប់ការព្យាបាល និងសម្រួលដល់ការរស់នៅក្នុងមួយកម្រិតទៀត។
- **ការប្រកួតប្រជែងអាយុចាស់៖** ប្រព័ន្ធប្រាក់សោធននេះផ្តល់ការជំនួយសម្រាប់អ្នកចាស់ដែលមិនអាចធ្វើការបាន ឬក៏អ្នកដែលបានចូលក្នុងវ័យចំណាស់ និងត្រូវការពិចារណា សម្រាប់ការជួយដល់ការរស់នៅ។
- **ការចូលរួមក្នុងសេដ្ឋកិច្ចសង្គម៖** ប្រព័ន្ធនេះ អាចបង្ហាញអំពីការចូលរួមសកម្មភាពសង្គមក្នុងសេដ្ឋកិច្ចដោយការប្រើប្រាស់ប្រាក់សោធននៅតាមការចំណាយ ឬការបង់ចំណាយក្នុងការសម្រេចចិត្តនៅក្នុងប្រព័ន្ធ។
- **ការពង្រឹងនិងការអភិវឌ្ឍន៍៖** ប្រព័ន្ធប្រាក់សោធនសង្គមជួយសម្រួលក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ និងការពង្រឹងភាពសន្តិសុខសង្គមដល់គ្រួសារ និងបុគ្គល ដោយផ្តល់ភាពស្មោះត្រង់ និងកាន់តែមានសុខុមាលភាពបុគ្គលឬគ្រួសារ។

៣.៣ នីតិវិធីដើម្បីទទួលបានពីប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

៣.៣.១ នីតិវិធីនៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមបុគ្គលដែលមានសិទ្ធទទួលបានប្រាក់សោធនអំឡុងពេលបំពេញការងារ

របបសន្តិសុខសង្គម ផ្នែកហានិភ័យការងារត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តនៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨ដោយអនុលោមតាមព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៩០២/០១៨ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០២ ស្តីពីការប្រកាសឱ្យប្រើ ច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ ដើម្បីគាំពារដល់បុគ្គលទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ និងមានវិសាលភាពអនុវត្តជាជំណាក់កាលទៅតាមកត្តាភូមិសាស្ត្រ ព្រមទាំងបានពង្រីកវិសាលភាព ទូទាំងប្រទេសនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៩។ ដោយទទួលបានជោគជ័យគួរជាទីមោទនភាពនាពេលកន្លងមក រាជរដ្ឋាភិបាល បានផ្តល់សេចក្តីទុកចិត្តលើ បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ក្នុងការអនុវត្តនូវតួនាទី និងភារកិច្ចជាប្រតិបត្តិករសន្តិសុខសង្គម។ ទើបដាក់ឱ្យដំណើរការ របបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់បុគ្គលនៃវិស័យសាធារណៈដោយអនុលោមតាមព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០២១៧/០៧៨ ចុះថ្ងៃទី០១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការបង្កើតរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែក ហានិភ័យការងារសម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ និងផ្នែកថែទាំសុខភាព សម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈអតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជន និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធមួយចំនួនទៀត ដែលបង្ហាញឱ្យឃើញពីការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល លើសុវត្ថិភាពការងារ សង្គតិភាពរបបសន្តិសុខសង្គម ការធានានូវសន្តិសុខប្រាក់ចំណូល និងការពារមិនឱ្យប្រជាពលរដ្ឋធ្លាក់ចូលក្នុងស្ថានភាពក្រីក្រ។

ក. បុគ្គលស្ម័គ្រចិត្ត

បុគ្គលទាំងឡាយណាដែលស្ថិតនៅក្រោមបទបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារដោយរួមបញ្ចូលទាំងបុគ្គលិកធ្វើការតាមផ្លូវអាកាស និងនាវាសមុទ្រ ព្រមទាំងអ្នកបម្រើក្នុងផ្ទះ អាចចូលរួមក្នុងផ្នែកប្រាក់សោធនតាមរបបភាគទានដោយស្ម័គ្រចិត្ត ក្នុងលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម ÷

- បាត់បង់ការងារដែលមានប្រាក់ឈ្នួលមុនអាយុ ៦០ ឆ្នាំ
- មានលទ្ធភាពបង់ភាគទានបន្ត។

បុគ្គលទាំងឡាយណាដែលស្ថិតនៅក្រោមបទបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ ដោយរួមបញ្ចូលទាំងបុគ្គលិកធ្វើការតាមផ្លូវអាកាស និងនាវាសមុទ្រ ព្រមទាំងអ្នកបម្រើក្នុងផ្ទះដែលមានអាយុគ្រប់ ៦០ ឆ្នាំនិងមានបំណងបង់ភាគទានបន្ត ដើម្បីទទួលបានសោធនជរាភាពខ្ពស់ជាងសោធនជរាភាពជាក់ស្តែង ដែលសាមីខ្លួនត្រូវទទួលបានតាមរបបភាគទានជាកាតព្វកិច្ច អាចចូលរួមក្នុងផ្នែកប្រាក់សោធនតាមរបបភាគទានដោយស្ម័គ្រចិត្តបាន។ ក្នុងករណីនេះសោធនជរាភាពត្រូវបើកផ្តល់តាមការបរិច្ឆេទដាក់លាក់ ដែលសាមីខ្លួនអស់លទ្ធភាពចូលរួមក្នុងផ្នែកនេះ។ អ្នកដែលមានប្រាក់ចំណូលខ្ពស់ជាងប្រាក់ឈ្នួលពិតានដែលសាមីជនជាប់កាតព្វកិច្ចក្នុងរបបភាគទានជាកាតព្វកិច្ច អាចចូលរួមក្នុងផ្នែកប្រាក់សោធនតាមរបបភាគទានដោយស្ម័គ្រចិត្តបាន។ ការបង់ភាគទានក្នុងផ្នែកនេះត្រូវអនុវត្តចំពោះតែចំណែកនៃប្រាក់ឈ្នួល ដែលខ្ពស់ជាងប្រាក់ឈ្នួលតាមប្រព័ន្ធហិរញ្ញប្បទានពេញលេញ។ ការបង់ភាគទានផ្នែកប្រាក់សោធនតាមរបបភាគទានដោយស្ម័គ្រចិត្តជាបន្ទុកផ្ទាល់របស់សាមីជន។

ខ. ដៃគូសហការបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

ការអនុវត្តការងារក្នុងមុខរបរណាមួយជាកំណត់ ពោលគឺរោគឬជំងឺដែលមានទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ជាមួយនឹងកត្តានានានៃការងារមានជាអាទិ៍ កំឡុងពេលធ្វើការងារ កន្លែងធ្វើការងាររបៀបធ្វើការងារ សារធាតុឬវត្ថុធាតុប្រើប្រាស់ក្នុងផលិតកម្ម បរិយាកាសនៃកន្លែងធ្វើការជាដើម ដែលអាចធ្វើឱ្យកើតរោគឬជំងឺ ទោះបីក្នុងកំឡុងពេលដែលសាមីជនកំពុងបំពេញការងារឬមុខរបរ ឬក្រោយកំឡុងពេលដែលលែងបំពេញការងារឬមុខរបរទាំងនោះក្តី។ ដើម្បីអាចដាក់ឯកសារស្នើសុំតាវកាលិក ផ្នែកហានិភ័យការងារជនរងគ្រោះត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ ទៅនិយោជក ឬអ្នកតំណាងសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន។ ករណីគ្រោះថ្នាក់រហូតដល់បាត់បង់ជីវិត កាតព្វកិច្ចជូនដំណឹងនេះ ត្រូវផ្ទេរទៅសិទ្ធិវន្ត(បុគ្គលទទួលបានសិទ្ធិក្នុងការស្នើសុំតាវកាលិក)។ ក្រោយពីទទួលបានការជូនដំណឹងពីជនរងគ្រោះ និយោជក ឬអ្នកតំណាងសហគ្រាសគ្រឹះស្ថានត្រូវធ្វើលិខិតបញ្ជូនជនរងគ្រោះទៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលដៃគូ បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម និងធ្វើរបាយការណ៍ហានិភ័យការងារ និងឯកសារជំនួយស្មារតីមក បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ដើម្បីអធិការសន្តិសុខសង្គមធ្វើការអង្កេតករណីគ្រោះថ្នាក់។

៣.៣.២ លក្ខខណ្ឌនៃការប្រើប្រាស់

លក្ខខណ្ឌនៃការប្រើប្រាស់នីតិវិធីដើម្បីទទួលបានប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមគឺត្រូវការរកំណត់កាតព្វកិច្ច និងគោលការណ៍ដែលគ្រប់គ្រងដោយអាជ្ញាធរ ជាអ្នកគ្រប់គ្រងបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម។ ខាងក្រោមនេះគឺជាលក្ខខណ្ឌសំខាន់ៗដែលត្រូវយោងទៅលើការទទួលប្រាក់សោធនៈ

➤ **សិទ្ធិទទួលប្រាក់សោធន**

• ស្ថានភាពការងារ: អ្នកត្រូវតែមានការងារប្រាក់ឬអតីតការងារដែលបានបង់សំណាងសង្គមសន្តិសុខ (បង់ប្រាក់សោធនContribution) ជាថ្មីៗ។

• ការព្យាបាលសុខភាព: ប្រសិនបើអ្នកមានជំងឺ ឬមិនអាចធ្វើការបានដោយសារតែបញ្ហាសុខភាព អ្នកអាចសុំការព្យាបាលសុខភាព ហើយទទួលបានប្រាក់សោធនក្នុងពេលណាមួយ។

អាយុ អ្នកត្រូវតែមានអាយុតិចតួច (ដូចជា ក្រោមអាយុជាចាស់ ឬអាយុចំណាត់ថ្នាក់ផ្សេងៗ)។

• ស្ថានភាពគ្រួសារ: ប្តី ឬ ប្រពន្ធមានសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬ មិនទាន់រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដែលមានកូនអាយុក្រោម ១៨ឆ្នាំ(មានជំងឺពុំរ៉ៃឬ ពិការ)ដែលគ្មានប្រាក់ចំណូល គឺត្រូវបានផ្តល់ជូនមួយជីវិត។

➤ **ការចុះបញ្ជីសម្រាប់ប្រាក់សោធន**

អ្នកត្រូវតែចុះបញ្ជីជាផ្លូវការនៅក្នុងប្រព័ន្ធសង្គមសន្តិសុខរបស់ប្រព័ន្ធបេឡា និងបញ្ជាក់ថាអ្នកមិនមានការងារជាក់ស្តែងឬមិនអាចធ្វើការបាន។ការចុះបញ្ជីនេះគួរត្រូវការតម្រូវការតាមលក្ខខណ្ឌជាក់លាក់ណាមួយដែលអាជ្ញាធរនៅក្នុងប្រព័ន្ធបេឡាមានតាមក្រុមប្រឹក្សា។

➤ **ការទទួលប្រាក់សោធន**

ក្រោមលក្ខខណ្ឌនេះ ប្រាក់សោធនអាចមានការផ្តល់ជូនដល់អ្នកដែលគ្មានការងារ ជាធម្មតាវាត្រូវការត្រួតពិនិត្យនិងដាក់ពាក្យដែលអាចផ្តល់ដល់អ្នកផ្ទាល់។

➤ **ការត្រួតពិនិត្យសិទ្ធិ**

ការចុះបញ្ជីត្រូវតែបានពិនិត្យថាតើអ្នកត្រូវតែទទួលប្រាក់សោធនឬអត់?

៣.៣.៣ ការផ្សព្វផ្សាយរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

ការផ្សព្វផ្សាយនៃនីតិវិធីដើម្បីទទួលបានប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ត្រូវបានធ្វើឡើងយ៉ាងម៉ត់ចត់ ដើម្បីធានាថាប្រជាជនទាំងអស់ដែលមានសិទ្ធិទទួលបានប្រាក់សោធននោះទទួលបានព័ត៌មាន និងអាចដំណើរការតាមនីតិវិធីបានយ៉ាងសមរម្យ។ វាមានវិធីផ្សព្វផ្សាយជាច្រើនដែលបានប្រើប្រាស់ ដូចជា៖

➢ **ការផ្សព្វផ្សាយតាមប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការ (Official Channels)**

• គេហទំព័រផ្លូវការនៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម: ព័ត៌មានអំពីនីតិវិធីទទួលប្រាក់សោធន ត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយតាមគេហទំព័រផ្លូវការរបស់ការិយាល័យ សន្តិសុខសង្គម។ នៅទីនេះ អ្នកអាចស្វែងរកព័ត៌មានទាំងអស់ដែលទាក់ទងនឹងការទទួលប្រាក់សោធន និងការចុះបញ្ជី។

• ប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិច: ប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិចផ្សេងៗ ដូចជា ការប្រើប្រាស់អ៊ីមែល ឬសារជាអនុគ្រោះផ្លូវការដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានអំពីការបង្ហោះពាក្យសុំ និងការផ្តល់ប្រាក់។

➢ **ការផ្សព្វផ្សាយតាមការបង្ហាញបែបផែនមុខមាត់ (Public Campaigns)**

ការបោះពុម្ពផ្សាយ: ប្រើប្រាស់ផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយ និងប៊ូតិកូដដែលមានព័ត៌មានលម្អិតអំពីការទទួលប្រាក់សោធន និងនីតិវិធីប្រើប្រាស់។ ការផ្សាយផ្សព្វផ្សាយតាមវិទ្យុ និងទូរទស្សន៍ ផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន និងការណែនាំដល់ពិភពលោកពីកម្រិតទទួលប្រាក់សោធន តាមការបង្ហោះផ្សាយដោយប្រព័ន្ធវិទ្យុ និងទូរទស្សន៍នៅក្នុងប្រទេស។ ការសម្ភាសន៍នៅក្នុងសាលា និងទីកន្លែងធ្វើការផ្សេងៗ ការបង្ហោះព័ត៌មាននៅក្នុងសាលារៀន ឬទីកន្លែងប្រជុំ ដើម្បីជួយសិក្សា និងចុះបញ្ជីបានយ៉ាងប្រសើរឡើង។

➢ **ការផ្សព្វផ្សាយតាមប្រព័ន្ធសង្គម (Social Media)**

ការប្រើប្រាស់បណ្តាញសង្គមដូចជា Facebook, Instagram, និង Twitter ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានអំពីប្រាក់សោធននៃសង្គមសន្តិសុខ។ ព័ត៌មាននេះអាចផ្តល់ទៅឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ដែលពុំមានភាពអាចស្វែងរកនូវប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយទៀត

➢ **ការបណ្តុះបណ្តាល និងការជួយផ្តល់ការណែនាំ**

ការផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ប្រជាជននិងអ្នកដែលពាក់ព័ន្ធតាមការប្រឹក្សាអំពីការស្នាក់នៅក្នុងសកម្មភាព។ ផ្តល់ជូនសេវាកម្មជួយផ្សព្វផ្សាយនិងបង្រៀនពីវិធីសំរាប់បំពេញការសុំប្រាក់សោធឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព។

➢ **ការប្រើប្រាស់ផ្ទាំងការងារចុះបញ្ជី និងអំពីការបណ្តុះបណ្តាល**

នៅក្នុងការបង្ហោះពាក្យសុំ និងបង្ហោះមាតិកានៅក្នុងការបើកទ្វារអាជ្ញាធរនៅតំបន់ ឬវិស័យផ្សេងៗ អ្នកអាចផ្តល់សេចក្តីជូនដល់អ្នកចូលរួមក្នុងកម្មវិធីនោះ។ ការផ្សព្វផ្សាយនេះមានគោលបំណងធានាថាប្រជាជនទាំងអស់ដែលមានសិទ្ធិទទួលបានប្រាក់សោធនត្រូវបានជួយឱ្យដឹង និងអាចដំណើរការតាមនីតិវិធីបានយ៉ាងងាយស្រួល។

៣.៣.៤ គម្រោងសមាជិក

គម្រោងសមាជិករបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម គឺផ្អែកលើរបបសន្តិសុខសង្គមនីមួយៗ ដែលគ្របដណ្តប់លើផ្នែកផ្សេងៗនៃកម្មករនិយោជិត។ ខាងក្រោមនេះជាសេចក្តីសង្ខេបសំខាន់ៗ៖

១. របបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកហានិភ័យការងារ (Work Injury Scheme)

- សមាជិកភាពកាតព្វកិច្ច: និយោជិតទាំងអស់ដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ការងារ ត្រូវតែជាសមាជិក។ និយោជកមានកាតព្វកិច្ចចុះឈ្មោះនិយោជិតរបស់ខ្លួននៅក្នុងរបបនេះ។
- ការគ្របដណ្តប់: គ្របដណ្តប់លើគ្រោះថ្នាក់ការងារ និងជំងឺដែលបណ្តាលមកពីការងារ។

២. របបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកថែទាំសុខភាព (Health Care Scheme)

- សមាជិកភាពកាតព្វកិច្ច: ដូចគ្នានឹងរបបហានិភ័យការងារ និយោជិតទាំងអស់ដែលស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់ការងារ ត្រូវតែជាសមាជិក។
- ការគ្របដណ្តប់: ផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាព រួមទាំងការពិនិត្យសុខភាព ការព្យាបាល និងការសម្រាកពេទ្យ។

៣. របបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកសោធននិវត្តន៍ (Pension Scheme)

- សមាជិកភាពកាតព្វកិច្ច: និយោជិតទាំងអស់ដែលស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់ការងារត្រូវតែជាសមាជិក។
- អត្ថប្រយោជន៍: ផ្តល់ប្រាក់សោធននិវត្តន៍នៅពេលចូលនិវត្តន៍ ផ្អែកលើការបង់វិភាគទាន និងលក្ខខណ្ឌផ្សេងៗទៀត។

៣.៣.៥ ការផ្សព្វផ្សាយដោយផ្ទាល់

ការផ្សព្វផ្សាយដោយផ្ទាល់របស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម គឺជាផ្នែកសំខាន់មួយក្នុងការផ្តល់ព័ត៌មានដល់ប្រជាជនអំពីសេវាកម្ម និងសិទ្ធិដែលពួកគេទទួលបាននៅក្នុងប្រព័ន្ធសង្គមសន្តិសុខ។ វាជាការអនុវត្តន៍ផ្សព្វផ្សាយដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ និងប្រព័ន្ធទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ដើម្បីធានាថាប្រជាជនទាំងអស់មានការចូលដំណើរការផ្តល់សេវាកម្ម។

• ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធទំនាក់ទំនងផ្ទាល់

ក្រុមការងារ និងអ្នកជំនាញបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមអាចផ្តល់ព័ត៌មានឱ្យនានាដោយផ្ទាល់ជាមួយសមាជិកសង្គមតាមរយៈប្រព័ន្ធផ្ទាល់ដូចជា ការជជែកទូរស័ព្ទ ការពិភាក្សាតាមអ៊ីមែល ឬប្រព័ន្ធផ្ទាល់សម្របសម្រួលការទទួលសេវាកម្ម។ ក្រុមការងារផ្សព្វផ្សាយ យើងអាចធ្វើការជជែកផ្ទាល់ជាមួយប្រជាជននៅក្នុងកន្លែងធ្វើការផ្សព្វផ្សាយដោយប្រើប្រាស់ពហុបច្ចេកវិទ្យា ដូចជាការតំឡើងផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយនៅតំបន់សាធារណៈ។

• ការបង្ហោះព័ត៌មាននៅតំបន់សាធារណៈ

ការផ្សព្វផ្សាយនៅតាមស្ថានីយ៍ធ្វើការជា ផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយ និងប្លុក ការចេញផ្សាយព័ត៌មានតាមផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយ និងការតំឡើងប៊ូតិកូដផ្សព្វផ្សាយនៅកន្លែងសាធារណៈ ដូចជា ស្ថានីយ៍ ធ្វើការងារ និងទីកន្លែងប្រជុំផ្សេងៗ។

ការអនុម័តជារយៈពេលជាបច្ចេកទេស ការដាក់ជាអត្ថបទថ្មីៗផ្សព្វផ្សាយគឺជាការបង្ហោះព័ត៌មានយ៉ាងផ្ទាល់ដោយប្រើបច្ចេកទេសនៅក្នុងការទទួលបានការការសេវាកម្ម និងបរិយាកាស។

• ការពិភាក្សាអំពីការបង្ហោះតាមឆានែលផ្សេងៗ

ការបង្ហោះព័ត៌មានតាមឆានែលប្លុកផ្សព្វផ្សាយ: តាមផ្លូវមុខមាត់ឆានែលផ្សព្វផ្សាយលើបណ្តាញសង្គមដែលមិនត្រឹមតែប្រព្រឹត្តនៅតាមការបង្ហោះបណ្តាញតែប៉ុណ្ណោះ។

• ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធឯកសារសាធារណៈ

ការចេញផ្សាយដោយសារ ជាឯកសារសហជីព ប្រើប្រាស់ឯកសារសាធារណៈ ឬនយោបាយផ្លូវការជាការពិភាក្សាផ្ទាល់។

៣.៣.៦ ការផ្សព្វផ្សាយដោយប្រយោល

ការផ្សព្វផ្សាយដោយប្រយោលនៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម គឺជាការផ្សព្វផ្សាយដែលមានគោលបំណងមួយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការពង្រឹងការយល់ដឹងនិងការចូលរួមរបស់ប្រជាជនក្នុងប្រព័ន្ធសង្គមសន្តិសុខ។ ការផ្សព្វផ្សាយប្រយោលនេះសំដៅទៅលើការផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដល់សមាជិកដែលមានសិទ្ធិទទួលប្រាក់សោធន ឬសេវាកម្មផ្សេងៗទៀត ដើម្បីធានាថាពួកគេចូលរួមយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងប្រព័ន្ធ និងទទួលបានសេវាកម្មដែលពួកគេបានស្នាក់នៅក្នុងសង្គមសន្តិសុខ។

- **គោលបំណងនៃការផ្សព្វផ្សាយប្រយោល**

ការបង្កើនការយល់ដឹង: ផ្សព្វផ្សាយដើម្បីឱ្យប្រជាជនយល់ដឹងអំពីសេវាកម្មនិងសិទ្ធិដែលពួកគេចូលរួមបានពីបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម។ វាជារបៀបធ្វើឱ្យប្រជាជនមានការយល់ឃើញច្បាស់អំពីតម្រូវការជាក់លាក់ និងរបៀបដាក់ពាក្យសុំសេវាកម្ម។

ការលើកកម្ពស់ការចូលរួម: ផ្សព្វផ្សាយក្នុងរបៀបដែលជួយបង្ហាញអំពីសារៈសំខាន់នៃការចូលរួមក្នុងប្រព័ន្ធសង្គមសន្តិសុខ និងការពង្រឹងភាពប្រសិទ្ធភាពនៃប្រព័ន្ធនេះ។

- **វិធីសាស្ត្រនៃការផ្សព្វផ្សាយប្រយោល**

ការបង្ហោះតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយផ្សេងៗ: ប្រើប្រាស់កំណត់ហេតុនៅក្នុងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយផ្សេងៗដូចជា សារព័ត៌មាន ការបង្ហោះតាមវិទ្យុ ទូរទស្សន៍ និងបណ្តាញសង្គមដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មាន។

ការអភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីចំណេះដឹង: ការរៀបចំកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល និងការបង្ហោះព័ត៌មានពីរៀបរាប់បែបផែនសេវាកម្មសង្គមសន្តិសុខនិងអត្ថប្រយោជន៍របស់វា។

- **ប្រយោលនៃការផ្សព្វផ្សាយ**

ការបង្ហាញព័ត៌មានជាក់ស្តែង: ការផ្សព្វផ្សាយដែលផ្តោតលើការបង្ហាញព័ត៌មានដែលត្រូវការ ដូចជាការស្នាក់នៅក្នុងប្រព័ន្ធសង្គមសន្តិសុខ និងការចូលរួមនៅក្នុងគម្រោងសេវាកម្ម។

- **ការតាមដាននិងវាយតម្លៃការផ្សព្វផ្សាយ**

ការប្រមូលព័ត៌មានវិញ បន្ទាប់ពីការផ្សព្វផ្សាយ ប្រព័ន្ធសង្គមសន្តិសុខត្រូវតែវាយតម្លៃលើប្រសិទ្ធភាព និងចំណុចដែលត្រូវប្រើប្រាស់សម្រាប់ការកែលម្អបន្តទៀត។ ដើម្បីជួយសម្រួលការទទួលសេវាកម្មសង្គមសន្តិសុខ និងធានាថាប្រជាជនទទួលបានព័ត៌មានត្រឹមត្រូវ និងមានការចូលរួមយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងប្រព័ន្ធ។

ជំពូកទី៤
ការវិភាគចំណុចខ្លាំងនិង ចំណុចខ្សោយ

បន្ទាប់ពីបានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ទៅលើអត្ថប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមរួចមកហើយ ក្រុមរបស់នាងខ្ញុំបានសង្កេតឃើញថា មានចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយមួយចំនួនដែលកើតមានឡើងនៅក្នុងប្រព័ន្ធផ្ទៃក្នុងរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម។ ការធ្វើការវិភាគទៅលើចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម គឺពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការវាយតម្លៃពីដំណើរការ និងសកម្មភាពរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមដើម្បីឱ្យបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមកាន់តែមានការអភិវឌ្ឍន៍ និងកាន់តែរីកចម្រើនទៅថ្ងៃខាងមុខបន្តទៀត។ ការវិភាគទៅលើចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមរួមមានដូចខាងក្រោម៖

៤.១ ការវិភាគចំណុចខ្លាំង

បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមបានផ្តល់នៅអត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនដល់ប្រជាពលរដ្ឋ និងសង្គម រួមទាំងបានជួយលើកស្ទួយ លើវិស័យរដ្ឋ និងឯកជនឱ្យកាន់តែមានភាពរីកចម្រើនផងដែរ។ ខាងក្រោមនេះជាចំណុចខ្លាំងនៃប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមមានដូចជា៖

- ធានាកម្រិតជីវភាពគ្រួសាររបស់បុគ្គលនៃវិស័យសាធារណៈ បុគ្គលទាំងឡាយ ដែលស្ថិតក្រោមបទប្បញ្ញាតិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ ដោយរួមបញ្ចូលទាំងបុគ្គលិកធ្វើការគ្រប់ផ្នែក
- បុគ្គលដែលជាសមាជិកបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមមានក្តីសង្ឃឹមលើការងារទាំងក្នុងវិស័យសាធាណៈ និងវិស័យនិយោជន៍
- លើកស្ទួយសមធម៌ សាមគ្គីធម៌និងយុត្តិធម៌ក្នុងសង្គមតាមរយៈការរំលែកហានិភ័យ
- ចូលរួមចំណែកនិងលើកស្ទួយកម្មវិធីកំណែទម្រង់នយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាលក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ
- បញ្ជាក់ឱ្យឃើញនូវការយកចិត្តទុកដាក់ពីប្រមុខរដ្ឋាភិបាលក្នុងការធានានិរន្តរភាពដល់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋទាំងបច្ចុប្បន្ននិងនាពេលអនាគត
- ចូលរួមការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចជាតិ តាមរយៈការវិនិយោគថវិការដែលនៅសល់ពីការប្រើប្រាស់សម្រាប់តាវកាលិក
- អនុវត្តសកម្មភាព ពាក់ព័ន្ធនឹងប្រាក់សោធន និងសង្គមដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអត្ថប្រយោជន៍នៃសមាជិកបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

៤.២ ការវិភាគចំណុចខ្សោយ

ក្រៅពីចំណុចខ្លាំងនៃប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមក្នុងនោះក៏មានបង្កប់នូវចំណុខ្សោយមួយចំនួនផងដែរ៖

- មានការរិះគន់ច្រើនអំពីសេវាកម្ម ដូចជា ពេលរងចាំយូរ
- មិនអាចបង្ខំឱ្យអាជីវកម្មខ្នាតតូច ឬនៅតំបន់ជនបទ អនុវត្តបានពេញលេញនូវច្បាប់ទេ
- ការចុះបញ្ជីមិនគ្រប់គ្រាន់ និងការទទួលអត្ថប្រយោជន៍នៅមានកម្រិតទាប

- ការអនុវត្តន៍មិនល្អ ចំពោះការត្រួតពិនិត្យមិនទាន់ត្រឹមត្រូវពីម្ចាស់កម្មករ និងសហគ្រាស
- ការគ្របដណ្ដប់នៅមានកម្រិតនៅឡើយពីព្រោះសហគ្រាសមួយចំនួនមិនបានដឹងអំពីតម្រូវការ និងនីតិវិធីនៃការចុះឈ្មោះទៅក្នុងបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម
- ប្រាក់ឈ្នួលជាមធ្យមនៅកម្ពុជាមានកម្រិតទាប ដែលបណ្ដាលឱ្យវិភាគទានចូលក្នុងប្រព័ន្ធសោធននិវត្តន៍មានកម្រិតទាបផងដែរ
- ប្រជាជនកម្ពុជាជាច្រើនប្រហែលជាមិនយល់ច្បាស់អំពីប្រយោជន៍នៃប្រព័ន្ធសោធននិវត្តន៍ ឬរបៀបចូលរួមនោះទេ។

ជំពូកទី៥
សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍

៥.១ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

តាមលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវតាំងពីចំណុចដំបូងមកយើងអាចសន្និដ្ឋានបានថាអត្ថប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីប្រាក់សោធននៃបេឡាសន្តិសុខសង្គម បានផ្តល់នូវអត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនយ៉ាងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ជូនដល់ប្រជាពលរដ្ឋទាំងប្រាក់ជំនួយដែលផ្តល់ឱ្យកម្មករនិយោជិត មន្ត្រីរាជការក្នុងវិស័យសាធារណៈ ព្រមទាំងអតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជនដែលជួយសម្របសម្រួលដល់ជីវភាពគ្រួសារកំពុងសម្រាកព្យាបាលជម្ងឺដើម្បីទទួលបានការការពារពេលមានគ្រោះថ្នាក់ការងារ។

លើសពីនេះ រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្នបេឡាសុន្តិសុខសង្គមក៏បន្តគ្របដណ្តប់លើវិសាលយ៉ាងធំទូលាយនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាដែលបញ្ជាក់បានថា ការវិវត្តន៍របស់ប្រព័ន្ធបេឡាសុន្តិសុខសង្គមនៅកម្ពុជាបានបន្តជួយសម្របសម្រួលជាច្រើនដល់និយោជកព្រមទាំងផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ជាសាច់ប្រាក់ច្រើនដល់សមាជិកឬអ្នកក្នុងបន្ទុក។ បន្ថែមពីនេះទៅទៀតរាជរដ្ឋាភិបាលក៏បានរួមបញ្ចូលទៅនិងការជួយសម្រាលការលំបាកក្នុងជីវភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋដោយធានានូវសន្តិសុខសង្គម ជួយទប់ស្កាត់ហានិភ័យជាច្រើនដែលអាចប៉ះពាល់ដល់សេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារ រួមចំណែក កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ដែលប្រជាពលរដ្ឋបានជួបប្រទះនៅក្នុងជីវិតប្រចាំថ្ងៃផងដែរ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយមកនេះបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមបានវិវត្តន៍ខ្លួនឥតឈប់ឈរបង្ហាញខ្លួនយ៉ាងសម្បើមលើរបបសន្តិសុខសង្គមនៅកម្ពុជាដោយបានក្តាប់ដណ្តប់លើរបបចំនួនពីរ គឺរបបហានិភ័យការងារ និងរបបថែសុខភាពហើយនាពេលខាងមុខនេះ នឹងដាក់សំណើរនៅរបបសោធន នៅក្នុងវិស័យឯកជននិងមន្ត្រីរាជការសាធារណៈ។ទោះបីក្នុងរបបប្រល័យពូជសាសន៍របបនេះ ត្រូវបានបំបាត់ចោលទាំងស្រុងនិងបានបំផ្លាញ ក៏នាពេលបច្ចុប្បន្នដោយបានគាំទ្រពីរដ្ឋាភិបាលបានធ្វើការវិសោធនកម្មច្បាប់ថ្មីម្តងទៀតផងដែរ។

៥.២ ការផ្តល់អនុសាសន៍

បើយោងតាមការរៀបរាប់ខាងលើបានសេចក្តីលម្អិតអំពីលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវរបស់ក្រុមយើងខ្ញុំដែលស្តីពី អត្ថប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីប្រាក់សោធននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមក្រុមយើងខ្ញុំក៏បានស្វែងយល់ និងរកឃើញនូវចំណុចខ្វះខាតបន្តិចបន្តួចដើម្បីចូលរួមចំណែកក្នុងការផ្តល់យោបល់ និងសំណូមពរមួយចំនួនដែលនៅក្នុងនោះមានដូចជា៖

- ពង្រឹងការអនុវត្តន៍ច្បាប់ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងរបបបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព
- គួរតែមានវិធានការណ៍នានា រឹតបន្តឹងចំពោះមន្ត្រី និងបុគ្គលិកដែលមិនគោរពគោលការណ៍ និងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់អង្គភាព
- ចុះពន្យល់ណែនាំ ដល់គ្រឹះស្ថានសហគ្រាស ដែលមិនទាន់យល់ពីការទទួលអត្ថប្រយោជន៍ដែលខ្លួនទទួលបានពីបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម
- ផ្តល់សេវាសុខាភិបាល និងអត្ថប្រយោជន៍ដល់សមាជិកឱ្យបានទាន់ពេលវេលា

- រឹតបន្តឹងមូលដ្ឋានសុខាភិបាល ដែលបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយ បេឡាសន្តិសុខសង្គម ដើម្បីផ្តល់សេវាកម្មឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធិភាព។

ឯកសារយោង

១. បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម. (2020). *របាយការណ៍សកម្មភាពប្រចាំឆ្នាំ២០១៩.* ភ្នំពេញបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម. Retrieved from https://www.nssf.gov.kh/

២. ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ16អនក្រ.បក .(2007). អំពីការបង្កើតគ្រឹះស្ថានសាធារណៈបេឡាជាតិសន្តិសុខ សង្គម. រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា.

៣. ច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គម. (2019). សេចក្តីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីសន្តិសុខសង្គម. ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ.

៤. ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ. (2023). របាយការណ៍សេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ. ភ្នំពេញ: MEF.

៥. សមាគមការងារនៃកម្ពុជា(CAMFEBA). (2022). ស្ថានភាពសិទ្ធិនិយោជិត និងសន្តិសុខសង្គមក្នុងវិស័យឯកជន. ភ្នំពេញ.

៦. International Labour Organization (ILO). (2021). Social Protection in Cambodia: Current progress and future directions. Geneva: ILO.

៧. World Bank. (2022). Cambodia Economic Update: Strengthening Economic Recovery and Social Protection. Washington, DC: World Bank Group.

៨. ច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គម (Law on Social Security Schemes) ច្បាប់នេះបែងចែកនូវការផ្តល់សេវាសន្តិសុខសង្គម ជាពីរផ្នែកគឺផ្នែកប្រាក់សោធន និងសេវាសុខាភិបាល សម្រាប់បុគ្គលស្ថិតក្នុងវិស័យសាធារណៈ និងឯកជន។ Retrieved from http://nssf.gov.kh

៩. អនុក្រឹត្យលេខ 16 អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ២ មីនា ២០០៧ អនុក្រឹត្យនេះគឺជាច្បាប់ស្ថាបនាបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ដែលមានភារៈកិច្ចដឹកនាំ និងអនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គមក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ប្រភពៈ ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ (MoLVT)

១០. សៀវភៅណែនាំស្តីពីប្រាក់សោធន (NSSF Pension Guidebook). សៀវភៅនេះពន្យល់ពីលក្ខខណ្ឌ ទំហំនៃសោធន និងវិធីសាស្ត្រទាមទារ សម្រាប់សោធនជរាភាព ទុព្វលភាព ឧត្តរជីវី និងវិភាជន៍បូជាសព។ Retrieved from https://nssf.gov.kh/document

១១. ប.ស.ស. សេចក្តីណែនាំលេខ 012/20 សសស ចុះថ្ងៃទី១៥ ធ្នូ ២០២០ សេចក្តីណែនាំនេះស្តីពីការអនុវត្តន៍ផ្នែកប្រាក់សោធនសម្រាប់សមាជិក ប.ស.ស និងលក្ខខណ្ឌទាមទារសោធននានា. Retrieved from https://nssf.gov.kh

១២. ច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គម ប្រលាសឱ្យប្រើនៅថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា កថាភាគទី២ ផ្នែកប្រាក់សោធនតាមរបបភាគទានជាកាតព្វកិច្ចសម្រាប់បុគ្គលទាំងឡាយណាដែលស្ថិតក្រោមបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការងារ ដោយរួមបញ្ចូលទាំងបុគ្គលិកធ្វើការតាមផ្លូវអាកាសនិង នាវាសមុទ្រ ព្រមទាំងអ្នកបម្រើក្នុងផ្ទះ មាត្រា៣១ មាត្រា៣២ មាត្រា៣៣ មាត្រា៣៤

១៣. របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមផ្តល់ព័ត៌មានស្ថិតិ និងលទ្ធផលអនុវត្តន៍ផ្នែកសន្តិសុខសង្គមនៅកម្ពុជា ដោយជាពិសេសផ្នែកប្រាក់សោធនប្រភព. Retrieved from https://nssf.gov.kh/report

១៤. បណ្ឌិត ហាប់ ផល្លី. (២០១៣). *សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រនិងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច.*

១៥. បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម. (មិនមានកំណត់ឆ្នាំ). ប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមនៅកម្ពុជា [Social Security System in Cambodia].ភ្នំពេញ. Retrieved from https://nssf.gov.kh/kh/social-security-system/
១៦. ILO (International Labour Organization). (2017). *World Social Protection Report 2017–19*. Universal social protection to achieve the Sustainable Development Goals. Geneva. Retrieved from https://www.ilo.org/global/publications/books/WCMS_604882/lang--en/index.htm
១៧. សហព័ន្ធសហជីពនិយោជិតកម្ពុជា (CAMFEBA). (2016). សេចក្តីណែនាំអំពីប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមនៅកម្ពុជា. ភ្នំពេញ
១៨. បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម (NSSF). (2020). *របាយការណ៍ស្តីពីការអភិវឌ្ឍន៍របបសន្តិសុខសង្គមកម្ពុជា* Retrieved from http://www.nssf.gov.kh
១៩. សម្ព័ន្ធសារព័ត៌មានកម្ពុជា. (2022). អត្ថបទស្តីពីប្រវត្តិសាស្ត្ររបបសន្តិសុខសង្គមនៅកម្ពុជា. សារព័ត៌មានសេដ្ឋកិច្ចជាតិ.
២០. គ.ស.ប. (Kingdom of Cambodia). (2002). ច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ជនដែលស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់ការងារ។ រាជក្រឹត្យ និងច្បាប់ប្រកាសជាផ្លូវការ។
២១. United Nations. (1948). *Universal Declaration of Human Rights*. Article 22. Retrieved from https://www.un.org/en/about-us/universal-declaration-of-human-rights
២២. ILO (International Labour Organization) – Social Protection Floors Recommendation, 2012 (No. 202) Retrieved from https://www.ilo.org
២៣. United Nations. Universal Declaration of Human Rights (UDHR). Retrieved from https://www.un.org/en/about-us/universal-declaration-of-human-rights
២៤. បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម (NSSF). ផ្តល់*ព័ត៌មានលម្អិតអំពីប្រវត្តិរបស់បេឡា ប្រភេទសេវាកម្ម និងនីតិវិធីក្នុងការទទួលប្រាក់សោធន*. Retrieved from https://www.nssf.gov.kh
២៥. World Bank. *គោលនយោបាយ និងអភិវឌ្ឍការថែទាំសុខភាព និងសេវាសង្គមសម្រាប់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ*. Retrieved from https://www.worldbank.org
២៦. អង្គភាពអំណាចសន្តិសុខសង្គមជាតិ (NSSF). (មិនបានបញ្ជាក់ឆ្នាំ). ចក្ខុវិស័យ និងភារកិច្ច. Retrieved from https://www.nssf.gov.kh
២៧. អង្គភាពអំណាចសន្តិសុខសង្គមជាតិ (NSSF). (មិនបានបញ្ជាក់ឆ្នាំ). អំពីអង្គភាពអំណាចសន្តិសុខសង្គមជាតិ. Retrieved from https://www.nssf.gov.kh/default/about
២៨. ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ(២០២៣)។ របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំស្តីពីការអនុវត្តន៍នៃប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម។ រាជធានីភ្នំពេញ៖ ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ។
២៩. រដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ (២០១៧)។ អនុក្រឹត្យលេខ ១៤០ ស្តីពី ការរៀបចំ និងអនុវត្តន៍រចនាសម្ព័ន្ធរបស់អង្គភាពអំណាចសន្តិសុខសង្គមជាតិ។
៣០. អង្គការជាតិការងារ (ILO)។ (២០២០). *ទិដ្ឋភាពទូទៅស្តីពីការការពារសង្គមនៅកម្ពុជា*. Retrieved from https://www.ilo.org
៣១. បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម. (2023). របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ ២០២២. ភ្នំពេញ៖ បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម។ Retrieved from https://www.nssf.gov.kh

៣២. ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ។ (2017)។ ប្រកាសលេខ ៤៤៨ ស្តីពីការអនុវត្តយុទ្ធនាការសន្តិសុខសង្គមផ្នែកប្រាក់សោធននិវត្តន៍។ ភ្នំពេញ៖ រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។ ទាញយកពី https://www.mlvt.gov.kh

៣៣. អង្គការសង្គមការងារអន្តរជាតិ។ (2021)។ ការការពារសង្គមនៅកម្ពុជា៖ ការស្ថាបនាប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាព និងបូកបញ្ចូលគ្នាដែលមានចីរភាព។ ក្រុមការងារផ្នែកអាស៊ីនៃ ILO។ ទាញយកពី https://www.ilo.org/asia/publications/WCMS_819194/lang--en/index.htm

៣៤. ធនាគារពិភពលោក។ (2019)។ឆ្ពោះទៅប្រព័ន្ធការពារសង្គមដែលគ្រប់គ្រាន់ មានប្រសិទ្ធភាព និងសមស្របនៅកម្ពុជា។ វ៉ាស៊ីនតោន, សហរដ្ឋអាមេរិក៖ ធនាគារពិភពលោក។ ទាញយកពី https://documents.worldbank.org

៣៥. រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។ (2002)។ ច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់បុគ្គលដែលបានកំណត់ក្នុងច្បាប់ការងារ។ ភ្នំពេញ៖ រដ្ឋសភា។ ទាញយកពី https://www.nssf.gov.kh

<u>ឧបសម្ព័ន្ធ</u>

សំណង់អគារ បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ខណ្ឌសែនសុខ

សកម្មភាពចុះបញ្ជីរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

ប័ណ្ណសមាជិកបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

ឯកសារសំខាន់ៗ
សម្រាប់ស្នើសុំ
ប្រាក់សោធន
ជរាភាព
រួមមាន៖
១ ប័ណ្ណសមាជិក ប.ស.ស.
២ អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរ
ឬលិខិតឆ្លងដែន (ជនបរទេស)
៣ សេចក្តីចម្លងសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍
និងសេចក្តីចម្លងសំបុត្របញ្ជាក់កំណើតកូន (បើមានកូន)
៤ លេខគណនីធនាគារ អេស៊ីលីដា
ឬលេខគណនីធនាគារ កាណាឌីយ៉ា
មាន ប.ស.ស. មានការគាំពារគ្រប់ពេលវេលា!
សេវាផ្តល់ព័ត៌មាន
១២៩៧
១២៨៦
២៤ម៉ោង/៧ថ្ងៃ